

Crni Biser, Navigator i Fahrer do Grimselpass-a (i nazad)

- BMW R65 RT kao Crni Biser (CB)
- Nataša kao Navigator
- Danijel kao Fahrer

Pripreme...

Ideja putovanja do Grimselpass-a u Švicarskoj se provlačila u mnogim pričama (većinom šaljivim) još od puta na Grossglockner (Austrija) prošle godine. Zašto šaljivim? Star motor, dug put, cijene i vrijeme su samo neki od razloga zašto je put spominjan u „ribičkim“ pričama kad je trebalo malo podići ugled. Hm, da li postoji ekvivalent izraz „ribička priča“ u motorističkom svijetu?

No, kako se godišnji bližio a bolje ideje nisu dolazile Švicarska je bila sve bliža. **Vrijeme** je bilo zabrinjavajući element. Kako je zbog vinogradarskog hobija praćenje prognoze obavezno nije bilo teško primijetiti da je nad dijelom Europe koja je putem u preko 90% prognoza bio prikazan piktogram s barem dvije kose crte za kišu. Rodbina koja živi u CH je također gundala „opet kiša“ a mi još nismo zajedno vozili u kišnim uvjetima i neznam kako bi to moglo izgledati i koji bi ritam uopće mogli postići tako da nam ovaj element čini planiranje nemogućim. **Motor** je isti kao i dosad, stari BMW R65 RT kojeg su izrabili i uništili djelatnici naše policije, i kao pravi gazde na kraju ga otpisali. No, od naše reanimacije je prošla godina dana, skupio je preko 5tkm, da se nebi umislio nije s njim bilo postupano puno drugačije nego u policiji (na žalost), vožen je i po snijegu i po temperaturama ispod nule i što je najgore većinom na kratkim relacijama s hladnim startovima. Skoro pa sve suprotno od onoga kako bi trebalo. Ne treba zaboraviti ni prošlogodišnji put na Grossglockner koji se činio kao maksimum koji se može izvući iz naše kombinacije. Minimalne provjere su napravljene (ulje, svjećice, koferi) i glavna matica volana je dotegnuta jer su počeli stizati čudni zvukovi (za potrebe čak nabavljen ključ – 130kn). **Gume** su druga godina i na moje iznenađenje prva je na samoj granici da uopće izdrži put i ostane u zakonski dozvoljenoj visini profila. Ovo sam naravno uočio prekasno da bi bez odgode puta mogao promijeniti. **Kondicija** je bitan elemenat svakog putovanja, jedino što smo mogli konstatirati prije puta je bilo da je nemamo – najduže putovanje koje smo ove godine napravili je bilo cca 170km pitomim zagorskim brežuljcima i Titovim rodnim krajem koje smo jedva preživjeli.

Nekako se poklopilo da je moje gledanje starih **Top Gear** epizoda krenulo u desetu sezonu. I da se glavni trio u prvoj epizodi bavi traženjem i pronalaskom najbolje svjetske ceste za vožnju koja se, gle čuda, nalazi putem prema Grimsel-u. Ovo je bio prst sudbine i planirana ruta se u zadnji tren korigira da bi obuhvatila i ovu destinaciju kao usputnu. No isto tako sudbina je u idućoj epizodi serije pokazala što se dogodi kad se cesta olako shvati u obliku Lamborghinija kako ljubi stijene. Dodatna kopanja po forumima motorista su pokazala da se radi o najtežoj cesti za vožnju motora (moš misliti, mislim si ja, pa nisu oni vozili Trebinje-Cetinje via Grahovo). No, svejedno, tamni oblak nadvio se nad planove i velika (ogromna) nervoza uvukla je zrnce sumnje u ispravnost odluka. Čak ni traženje odgovora u „sili“ nije pomoglo.

Bez obzira na sve navedeno krajem zadnjih radnih dana prije GO počeli su dolaziti piktogrami prognoze sa suncem za ponedjeljak i utorak (7 dana unaprijed) pa sam ubrzao **pripreme** (na veliku ženinu nesreću) i izrazio želju da se krene prvom prilikom u ponedjeljak. To je izazvalo mnoge trzavice oko organizacije boravka za vikend, pronalaska kućne njege za ljubimca, čišćenja stana i tako dalje i tako bliže. No, nekako (ne bez posljedica) smo uspjeli sve odraditi, do petka je motor bio u „spreman za kretanje“ stanju, u petak je isproban posuđeni nosač za kameru, a za vikend se u Zagorju dvije noći pilo i slavilo do jutarnjih sati.

Nedjelja je počela prvo odlaskom na „prošćenje“ (kirvaj, slava, proštenje) u Jalžabet. Moja majka ima ugovor sa Sv. Rokom, Žučo već neko vrijeme nije vozio pa je prilika dobro došla a i ja sam trebao mjesto s jačom vezom prema „sili“ kako bi potražio dodatne odgovore. Odmoći nebi smjelo a nitko ne može tvrditi da neće pomoći. Kod vožnje nazad prema Zagrebu se već osjećala napetost u komunikaciji.

Tank motora je napunjen gorivom i gume zrakom. Prošao sam tri benzinske u nadi da ću pronaći dodatak bezolovnom gorivu za zaštitu ventila (zamjenu za olovo) ali bez uspjeha. Malo Ajax-a je sredilo vizir, a malo acetona zaostatke nakon skidanja prošlogodišnjih vinjeta. **Pakiranje** stvari ove godine je vođeno

dosadašnjim iskustvom i činjenicom da sam nabrao dodatnu kilažu (u donjem dijelu savršenog piramida-trokut izgleda). Izbačeni su ručnici, kućne papuče, bilo kakva teža odjeća osim dodatne kišne jakne i debele majice. Čak i najlakše cipele/tenisice imaju kilogram u mojoj „zagorsko stopalo“ veličini.

Slika 1 Pripreme za dilanje (ups, ne, nego pakiranje)

Oko 23h sam ja odlučio da bih morao uloviti nešto sna jer ipak se radi o našim glavama i našim poslodavcima bi sigurno falili da nam se nešto dogodi (ha, ha, ha), rodbinu i prijatelje da ne spominjemo, a tek mačka. Navigatorove su pripreme potrajale dugo u noć (opet ne bez posljedica).

Navigatorov kutak

Mislim da sam za Grimselpass prvi put čula prošle godine kad je za njega Fahrer propitivao bratića koji živi već desetljećima u Švicarskoj. Bratić, sad već tipičan rad-red-disciplina predstavnik švicarske populacije, naravno nije baš znao o čemu to Fahrer govori a još manje čemu bi jedno takvo putovanje služilo. Na wikipediji sam našla nešto informacija o Grimselpass, Fahrer je poslao i par linkova i načelno smo se dogovorili da ćemo tamo ići ako se do tada ne ukaže neki drugi i drugačiji plan ili potreba.

Prije par tjedana cijela je priča dobila stvaran oblik i dogovor je zaključen, u kolovozu idemo na Grimselpass, ja sam čak naručila i auto-kartu te DK Eyewitness Travel vodič, i to preko Amazona jer u Hrvatskoj iste nisam mogla naći niti u jednoj nakladničkoj kući – pa nije valjda da nitko ne ide Švicarsku kao turist, nego samo kod tete, ujaka, bratića?! Uglavnom, iako je Amazon prognozirao dostavu u rujnu, auto-karta i vodič stigli su nakon svega 10-ak dana, na sreću, a onda iznenađenje, Grimselpass je samo jedan od 3 pasa na kružnoj ruti - može li bolje od toga?

Auto-karte i Internet auto-karte definirale su rutu našeg putovanja i ja sam sukladno tome napravila male mape po dionicama kako ih mogla navigirati Fahrer-a, a onda se mislim desila suptilna diverzija. Fahrer je kao slučajno pustio epizodu Top Gear-a u kojem naš omiljeni trojac traži najbolju cestu na svijetu (jer Europa je jedini svijet koji oni priznaju) i gle čuda nalaze je baš u blizini naše planirane rute, i još bolje čak ju jednim manjim dijelom i vozimo. I dok se još nisam ni snašla ruta je rekalkulirana i Davos-Ps. di Stelvio via Bormio je ušao u naš godišnji odmor, ma dobro rekoh jako naivno.

Dan kasnije sljedeća epizoda Top Gear-a donosi novi šok (da, gledamo dnevno po jednu jer je program na hrvatskim TV kanalima očajan u ljetnoj shemi), Lambirgini koji je krenuo u vožnju po najljepšoj cesti na svijetu završio je u ne tako lijepoj provaliji uz cestu, oookej, prvi znaci panike su tu.

Na sreću ili ne, ovisi kako se gleda na to, vlada je prigodno odlučila povisiti PDV i ja sam se poslovno s tom činjenicom morala boriti svo vrijeme koje sam imala prije no što smo krenuli na put. Tako da osim što nisam uspjela pripremiti stan za sve ekipe pazitelja našeg kućnog ljubimca, nisam uspjela niti tražiti po Internetu gdje mi to idemo i što nas tamo može čekati i nisam se uspjela brinuti hoće li to naš metalni ljubimac moći podnijeti i kako će to podnijeti.

I onda je počeo godišnji odmor, Fahrer napinje da krenemo u ponedjeljak, nerado pristajem sad već u panici da neću uspjeti odraditi sve pripreme – posao, stan, mačak, hrana ... Stvari za put su već odvojene, i iako sam i ove godine ponijela manje odnosno svega 3kg opet ih je puno. Kako ih može biti tako puno?! U nedjelju u 11 navečer, lista stvari za obaviti ima još 4 neriješene stavke, u ponedjeljak u 1 u jutro sve je obavljeno ali se meni više ne spava. Umor od posla, nervoza od puta – sad više nisam ni za što a put počinje za manje od 6 sati, o super, svake godine isto, godišnji dođe a ja sam toliko umorna da ga nisam ni svjesna. I još treba ići preko Slovenije, uvjerljivo najdosadniji dio putovanja u bilo kojem smjeru, biti će super ako ne zaspem na motoru, nije da mi se to nije desilo već prije.

Dan 1. (17.08.2009)

Ako se po jutru dan poznaje, a po startu cijelo putovanje trebao sam **odustati** prije početka ali takva riječ ne postoji u našem riječniku. Krenimo redom. Noć je bila teška što zbog vrućine, što zbog nervoze i to ne samo za mene nego posebno za Navigatora. Sreća da to nisam odmah shvatio. Na primjer na moju konstataciju da mi treba nešto kuna za cestarinu ona pita jel do Krapine ili Trakošćana. OK, jutro je i ne zamjeram joj, ali i dalje ne kuži za što mi trebaju kune za cestarinu. Ja sam se već ne jednom spakirao i pripremio €, kartice, putovnicu a zaboravio da na Bregani traže par kuna pa se onda mučio s plaćanjem.

Bauljamo mi tako po stanu, gledamo more stvari u nevjerici i s pitanjem da li ćemo moći sve ponijeti u jednom naletu. Ovlačenje (navlačenje) opreme je potrajalo i na kraju je palo obavezno **vaganje** u opremi i s kacigom – 5.5kg opreme nosim na sebi! Gruba računica daje da idemo sa 180kg tereta na Crni Biser (CB).

Slika 2 Jutarnja nevjerica

Nije preko tvorničke nosivosti ali nije ni daleko. Kako nam je vrijeme brzo proletilo a sunce počelo podgrijavati na brzinu su stavljeni koferi, potrpane stvari, bačena prva zajednička slika i putovanje je moglo početi.

Slika 3 Trio Fantastikus

Iz **grada** smo se probijali kroz vozila onih jadnika koji nisu ni otišli još na GO ili su ga već potrošili. Ove godine se po broju auta u samom gradu osjetilo da je kriza tu. Kako me nitko nije htio slušati prije 10 mjeseci tako se više oko toga ne nerviram, mi skupili nešto novaca za put i krenuli. Na pitanje što ćemo napraviti ako CB stane nemamo odgovor, utješno je to da često putujemo paralelno s prugom pa se to čini kao rješenje ako sve ode k vragu. Do naplatnih na Bregani vrtim sve još jednom u glavi (u šoku od Navigatorovih pitanja nisam ni provjerio svoje stvari) kad na naplatnima novi šok. Još nisam ni stigao gurnuti ruku u džep da izvadim pripremljene kune (o kojima smo više puta komentirali) kad Navigator daje čovjeku putovnice. On se nasmije i kaže da nam trebaju malo kasnije a ja neznam što bih jer plan puta znam samo u kratkim crtama a Navigator je i dalje u nekom posebnom stanju. Ne odustajem. Prelazimo granicu, lijepimo novu vinjetu i po plinu.

Nakon nešto vožnje po **Sloveniji** stajem na benzinskoj kako bih potražio aditiv za gorivo i nešto za pod kljun. Na Petrolu naravno ima i jedno i drugo i možemo nastaviti. Ljubljana je ostala za nama prije nego smo se snašli, put je jednostavan i već vožen pa srećom ne trebam instrukcije. Bez nekih problema (i uz korištenje MC kartice) prošli smo i Karavanke, kupili još jednu vinjetu i na prilasku smo Villach-u Navigator sramežljivo pita hoću li pogoditi Luis? Pa kako da to promašim kad je već blizu a prošle godine dobio Shuberticu na poklon 😊.

Louis je tamo gdje je i bio, nisu nas privukli nikakvi posebni popusti pa smo uzeli svatko par novih ljetnih rukavica bez prstiju te najjednostavniju (i najjeftiniju) žičnu komunikaciju koja dolazi bez baterija a iste se nismo sjetili tražiti na odjelu tehnike. Kako su energetske pločice iz Slovenije ishlapile trebalo je nešto i prigristi. Navigator je preuzeo inicijativu i ponudio se da krene u Billu po potrepštine dok se ja preparkiram jer McDonalds odbija na moju veliku sreću (još je svježije sjećanje na prošlogodišnji pokušaj prije Grossglockner-a). I tako sjedim ja u jedinom malom komadu hladovine i fali mi samo piva i čik u ruci da dostojno prikažem lik beskućnika kad li evo moje drage, nosi naramak hrane i možete li pogoditi čega nema? Pa naravno, baterija. Nema veze, sad će ona to riješiti dok ja napravim **sendviče** (na parkingu i motoru, malo su ljudi sa sažaljenjem gledali ali koga je to briga, sve za viši cilj). Ovaj put ponosno nosi Duracell baterije, prave dimenzije, ali punjive. Definitivno nije njen dan i sve mi se čini da sam ja kriv za to pa ne forsiram, samo predlažem da trgne malo mojeg lijeka za želudac iz floske. A lijepo je tražila da

krenemo u utorak da nas može bez forsiranja spremati ali ne, meni je bila važnija najava vremena i nedostatak mašte da popunim takav ponedjeljak. Mada sam siguran da smo i kretali u utorak da bi opet sve spremali zadnji dan. Pojelo se nešto i mogli smo nastaviti, baterije sam obećao potražiti kod tankiranja.

Od Zagreba se skupilo nešto kilometara i iako je Slovenija mala, CB treba gorivo pa stajemo po isto i po baterije kojih nema ni ovdje. Zabavno je bilo gledati vlasnika bijesne talijanske pile (Lambo/ Masseratti – ne sjećam se baš) kako objašnjava blagajnici kako mu nisu mogli napuniti tank s 12,5 litara i trči na dolijevanje.

I tako mi ubrzo **silazimo** s autoputa i vozimo poznatom cestom na zapad. Sa sjetom se prisjećamo prošle godine i idile Gross-a. Tada nam se činilo da smo pronašli maksimum za našu kombinaciju ali nismo sigurni pa ove godine krećemo u ako ništa drugo onda barem dalju destinaciju. Ali s motorom nešto nije kako treba, čim smanjim brzinu na 70-90km/h motor leluja na cesti kao zastava na maestralu. Što se više trudim voziti ravno to su amplitude sve jače. Kroz glavu mi prolazi zatezanje volana pred kretanje na put (što sam morao išta dirati), čak me počelo nagrizati da možda nešto nije u redu sa zadnjim krajem (guma, ovjes). Sumnje na Navigatora su nestale onog trena kad sam shvatio da je lelujanje više manje pravilnog ritma – njezina pomjeranja su stohastička ☺. Mučilo me to cijeli dan i mogu reći da me i dosta iscrpilo fizički jer sam non-stop imao korekcije putanje, strah me uopće zamisliti kako je to izgledalo na cesti. Kako se manje manifestiralo na većim brzinama tako vrlo brzo prolazimo i samo odvajanje za GG pa sad trebam pomoć i konačno kupujem baterije da mogu dobivati instrukcije. Savjet s lijekom je pomogao i navigacija je proradila.

Slika 4 Gužva prvog dana

Vrijeme je odvratno vruće i umara, ali je prvi dan i ja želim što dalje doći tj, što bliže čuvenom Stelviu kako bi imali najviše šanse da ga pokorimo. Prva žrtva vrućine je Iphone koji se u nekom trenutku ugasio i jedina poruka koju je mogao izjaviti je da se pregrijao i da nema rada ni punjenja dok se ne ohladi. A gdje da mu ja nadjem klimu? Gurnuo sam ga dublje u tank torbu i neka pati, ako grune da ne grune direkt po meni (taman je neki dan bilo priče o eksplozijma dotičnih). Posljedice? Gubitak snimanja rute kojom vozimo, no kako je to danas malo bitno tako skroz i zaboravljam na njega. Još kod planiranja je Navigator odredio da nam je maksimum za prvi dan Bolzano, a u krajnjem očaju Merano. Naravno da sam pičio opijen krajolikom i

vlastitim smradom skroz do Merana uz jedno stajanje za okrepom (pivica koju nisam slikao ☹) i razgibavanjem.

Išli smo mimo autoceste i **promet** je bio toliko gust da sam odustao i od preticanja. Kako nam se nije dopala gužva i vrućina Merana čak smo i nastavili dalje. Meni se činilo da mogu još (iako je desna šaka zavijala kod svakog davanja gasa, a gužica odrvenila još prije 200km) no Navigator je bio na kraju snaga i nedaleko od Merana smo uzeli prvi smještaj koji smo pronašli i to ne loš i ne po lošoj cijeni. 30€ po glavi za sobu s telkom i kupatilom je idealno za mojeg financijskog ministra (ministricu). Slijedilo je javljanje SMS-om pa traženje večere prije spavanja uz jedan mali problem.

Slika 5 Drugi tip pive, prvi dan

Nadobudno smo navukli nove **rukavice** iz kojih je znoj „dignuo“ boju i oboje smo imali obojane ruke bojom koju nismo mogli isprati pa smo ih skrivali. Ionako su domaćini zbog HR naljepnice na motoru mislili da smo mađari !?, da su nam još ruke vidjeli tko zna kamo bi nas smjestili.

Slika 6 Obojane šake Navigatora

Kako je moja draga uzela samo krumpir salatu za **večeru** kasnije smo bili primorani pokušati pronaći dodatni izvor hrane (pekara, trgovina) ali bez uspjeha. To nas je koštalo večernje šetnje koja je samo pokazala sakupljeni umor i krevet je bio jedini spas. Obzirom na strahove što me čeka jedan Andol 300 prije spavanja je trebao pomoći u borbi s mliječnom kiselinom. Inače sam gorljivi protivnik tableta pa je tako Andol najviše što koristim i to u krajnjim situacijama kakva bi nam se sutra mogla dogoditi (standardna alternativa za Andol je gemišt ali zbog strane zemlje i ponašanja motora nekako mi se činilo da nije primijenjiv). Pokušao sam gledati atletiku iz Berlina ali manjak sna od prošle noći i preko 500km u sedlu je povlačilo kapke nezaustavljivo. Bez obzira na san u glavi vrtim i dalje moguće razloge za lelujanje motora jer se već pripremam za Stelvio i ne dopada mi se ni najmanje činjenica da ne mogu voziti ravno, kad bih samo mogao amplitude lelujanja prilagoditi zavojima ☺.

Navigatorov kutak:

Ujutro spremanje, sad već ne znam niti tko mi glavu nosi, ma baš me briga, bitno je samo sjesti na motor i sve brige ostaju u Zagrebu. Vidim šok i nevjericu u Fahrer-ovim očima kad počinjem spominjati različite granične prijelaze prema Sloveniji, hmm, kako mu objasniti da je meni to sve isto, da čak mislim da Slovenci zapravo imaju samo jedan prijelaz ali da su mu dali više imena kako bi izgledalo da ih ima mnogo i da se radi o velikoj zemlji. I opet, baš me briga, samo da sjednem na motor, samo da sjednem na motor i da krenemo, bilo kamo, putovnica je u džepu, plastika s pokrićem također, ajmo već jednom.

Palo je prigodno fotografiranje i krenusmo, konačno. Mislim da sam se isključila prije no što smo izašli iz naše ulice, savršeno, taman ću se ponašati kao vreća krumpira kako je to lijepo pojasnio jedan znalac govoreći što očekuje od svojeg suvozača na motoru. Fahrerova glava na kojoj je Shubertica zauzima mi solidno veliku količinu vidnog polja pa u vožnji imam uvid u samo jedan dio puta koji prolazimo – ako navigiram, desno od kacige jer tako vidim prometne znakove, a ako ne navigiram onda mogu gledati i lijevo. U principu se trudim ne mijenjati često položaj na motoru, kako Fahrer-u ne bih izazivala dodatne napore pri vožnji i kontroli vozila. I tako ja zjakam na lijevo, vidim da su ispred nas „box-ovi“, u daljini se nazire drugi set, ah da, pa na granici smo. Revolveraškom brzinom vadim putovnice, tek toliko da pokažem Fahrer-u kako sam postigla korak naprijed u organizaciji, uopće ne gledam oko sebe, pružam putovnice a onda bruka – barem se čovjek na naplatnim kućicama lijepo nasmijao. Smijem se i ja, o sramote, Fahrer mi to neće zaboraviti, biti će to priča koja će doživjeti puno izdanja. Fahrer traži da se smirim i eto prve razlike u stavovima, super, ni do Slovenije nismo stigli, srećom komunikaciju tek trebamo kupiti, možda.

I onda ono što mi se u vožnji motorom najmanje sviđa – autoput. I inače, a pogotovo ovaj put, čim se dohvatimo autoputa i Fahrer postigne s motorom brzinu od nekih 130-140 km/h (kad bi CB barem mogao toliko ići natovaren – opaska Fahrera) meni se počne očajno spavati. Jedva glavu držim, kljucam, počinjem se „vrtiti“ po sicu, zijevati, trljati oči, sve ono što nikako ne bih trebala raditi na tim brzinama, na motoru. Srećom, Fahrer me već jako dobro kuži, staje na benzinskoj i donosi energetske pločice, nema u njima kofeina ali ima šećera. Na toj benzinskoj mojoj opremi dodajemo još jedan modni detalj, naime traka koja drži kopču za kacigu mi stalno lamata po licu i to mi jako smeta, Fahrer trga najlonsku vrećicu u kojoj je donio energetske pločice i aditiv za BC i komadom potrgane vrećice vežemo traku, privremeno, iako je to ostao trajni dodatak, barem što se ovog putovanja tiče.

Sloveniju smo, očekivano, prošli standardno brzo. U Karavankama me ventilacija solidno bacila iz ravnoteže, super su složili ventilaciju, ili umireš od vrućine i nedostatka zraka ili te baca u drugu traku. Vjerojatno pretjerujem ali tako sam ja to zapamtila.

Fahrer je bez problema našao Luis, moja je pomoć bila više u vidu konzultantskih usluga. Nadala sam se da će tamo odabrati ovogodišnji rođendanski poklon ali ništa od toga. Na koncu smo kupili iste rukavice, neki

jeftilen tek toliko da nešto kupimo, ista je priča i s komunikacijom. Valjda nije bio pravi dan za shopping ili jednostavno nismo bili u tom filmu. Nahranih smo se sendvičima, i idemo dalje. Malo smo jadno izgledali dok smo sjedili kraj kolica za Bilu i jeli sendviče, ali koga je briga, u McDonalds ne idem, prošli put mi je njihova hrana stajala u grlu do Maria Alm-a a to baš i nije blizu obzirom smo do njega došli preko Gross-a.

I onda priča poznata od prošle godine, primi ćemo se odvojkju za Gross a motora kao u priči. Sad već sve češće i žešće komentiram činjenicu da ih je, po mojoj prosudbi, barem 80% BMW i da ih na žalost voze uglavnom ljudi preko 50 godina starosti. Ali koje su to pile, jao. Sve se nekako nadam, obzirom da idemo u Alpe i da jesmo, kao, u Alpama da će i klima tome odgovarati ali vruće je za poluditi. Austrija je iza nas evo nas u Italiji, što smo zapravo odmah osjetili po cesti. Kako više nema granica i samo smo nagađali gdje smo točno, kvaliteta ceste dala je nedvojben odgovor (opet se pozivam na Top Gear), u Austriji je cesta ugodnog osjeta za guzicu na motoru, u Italiji je cesta sve osim ugodna za guzicu na motoru. (Ne)spretno skrećem Fahrera u Burnicko, tako je izgledalo na mojoj mapi, i nije mi žao – mjesto je prekrasno ali slutim da ipak nije za naš džep, centar izgleda kao postav nekog muzeja. Nastavljamo dalje i idemo na lokalnu cestu i kilometrima i kilometrima neuspješno lovimo autoput. Kad smo ga konačno ugledali, ispostavilo se da prometni znakovi pokazuju da se u mjesto u koje mi idemo ne ide autoputom, wtf?! I tako nekih 5-6 puta prolazimo ulaze na autoput ali iz nekog misterioznog razloga, autoput ne vodi u mjesto/a u koje mi idemo. Nešto tu ne štima a vrijeme će pokazati da je to *feature* talijanskog označavanja cesta, naravno da se autoputom može doći do mjesta u koje idemo – oni to samo ne navode pri označavanju ulazaka na autocestu – samo piše da ulaziš na autocestu, ne i gdje ona vodi. A dobro, taj dio sam iz očaja shvatila na povratku. Sad je već očajno vruće, dugo se i vozimo, ne vozimo kao prije s puno pauza, potpuno nam je drugačiji ritam. U Meranu, koji sam prije puta proglasila najdaljom točkom prve etape, već više nemam snage i izdaje me strpljenje, idemo u prvi hotel koji vidim, ali naravno ne idemo. Vozikamo se tako po gradu i opet talijanska nonšalancija, nigdje znakova kako izaći iz grada i kamo bi taj, potencijalni, izlaz vodio. Krajičkom oka ugledah znak za Passo Di Stelvio – sad se već derinjam na Fahrera – tamo vozi. Jedva se iščupismo dalje, stajemo još jednom uzaludno, mjesto na kojem smo stali nije hotel, samo tako izgleda i onda se dogovaramo, idemo još malo dalje ali u prvom selu na koje naiđemo, tražimo spavanje. I tako je i bilo, poučeni prošlogodišnjim iskustvom iz Maria Alm-a ne stajemo u hotel nego tražimo manji privatni smještaj. I nije ga bio problem naći, idem provjeriti ima li praznih soba jer je parking ispred ugodno popunjen ali u pansionu nema nikoga, okej, šta sad? Na ulazu je telefon na kojem piše na nekoliko jezika – Pritisni 9, ajde zašto ne, vlasnica ima više lokacija za koje se brine pa je to način da ju se dozove, stiže za 2 minute, cijena je u granicama, kvaliteta također i tako tu i ostajemo.

Iphone kutak:

Namjeravao sam stavljati info o dnevnoj vožnji ali kako je Iphone odustao za prvi dan samo grube procjene:

UDALJENOST?:	>500 KILOMETARA
Proteklo vrijeme:	>10h
Maks. brzina:	136,5 km/h

Dan 2. (18.08.2009.)

Prvo **buđenje** u „divljini“ dolazi malko kasnije jer doručak počinje od 8h. U daljini se već čuje topot i praporce modernih prijevoznih sredstava kako u koloni gmižu našom cestom. Nekako sav zabrinut i namrgođen ustajem jer za razliku od Navigatora ja točno znam kamo idem, i što je najvažnije čime idem. Cijelu noć sam prevratao sve moguće scenarije za lelujanje motora i kad sam isključio sve scenarije koji ne mogu ili ne smiju imati utjecaja, ostao je samo jedan ma koliko nevjerojatan bio – „top case“. Kako smo se pakirali tako sam ga skinuo/montirao i jedino mi on pada na pamet da stvara lelujanje jer ima dovoljno kilograma i pravi krak sile. Istrčavam kao gušter u vojsci s papirnatom maramicom u dvorište. Prvo vadim mjerač ulja (zato maramica, a što ste mislili?) da provjerim situaciju – dosad nisam nadolijevao ulje između izmjena ali nisam nikad ni išao na Stelvio. Ulja ima. Proučavam ja kofer, nosač, pa ponovo kofer. Nosač je stabilan a kofer par mm van sredine – i to opet nema mjere, nego na oko. A ništa, sve sam manje ponosan na svoju cijelu noć „razmišljanja“ ali svejedno pokušavam malo bolje centrirati dotičnog.

Doručak je prošao u tišini, pokušavam utrpati što više kalorija da ne izgubim energiju na pola puta. Možda je i Navigator pričao nešto ali fokus je bio na ruti Stelvio-Davos via Bormio. Da, ta je zloglasna cesta proglašena najboljom svjetskom cestom za vožnju po izboru Top Gear-a, to je ista cesta koju su i mnogi motoristi proglasili za najtežu motorističku dionicu. Zar je moguće da je tako blizu i da je to istina? Znaju li oni uopće kako izgleda Trebinje-Cetinje via Grahovo? Nemam izbora, što se čeka, idemo, želim znati.

Neznam kada ali mislim da sam uspio pogledati još malo Berlina i da sam vidio kako najbolja svjetska skakačica s motkom ne osvaja zlatnu medalju. Nije valjda takav dan? Da li je to sumrak favorita a šansu dobivaju i slabiji? To nam odgovara, idemo, idemo, sila je na našoj strani. Za sunce nisam siguran na čijoj je strani jer iako nam s jedne strane odgovara suho vrijeme toliko nas ovolika količina sunca i vrućine ubija.

Slika 7 Navodnjavanje jabuka

Putovanje drugog dana je počelo nešto prije 9h. Lagano se uključujem u kolonu gmizavaca koji idu našim putem. Nikako ne shvaćam kamo idu u tolikoj mjeri. Pa radni je dan ljudi i radno vrijeme bi već trebalo trajati. Nije moguće da idete svi na Stelvio, pa zar je to za sve i svakoga? Nekako mi nadu budi nacionalni

park koji sam vidio na mapi – valjda tamo idu. Okrećem se malo oko sebe, i sve mi nešto čudno. OK, Navigator je tu, koferi također. Gledam oko sebe i vidim nepregledne plantaže jabuka, rodne toliko da skoro da i mogu čuti naprezanje stupova da svu tu masu voća održe iznad tla. A iznad svih stalno pršti voda koja ih zalijeva. Zbog vrućine čak i pokušavam povremeno uloviti koju kap ali bez uspjeha.

Kroz maglu kiše vide se neki vrhovi ali osjećaj visine je kod mene izgubljen. Nemam pojma da li smo na 200 ili 2000 m.n.v. No, nisu jabuke ono po što idemo, tko jabučki (šljivi) jabuke. Kraj je krasan ali mu idilu kvari stvarno gust promet i ne baš odličan asfalt. E da, shvatio sam što danas fali, pa fali **lelujanje**, hura, ipak je bio top case van balansa. Spremni smo, tank je popunjen, motor ide ravno a stigao je i prvi ozbiljniji znak koji pokazuje prema Stilsferjoch passo Stelvio. Pokušavam probuditi sva čula koja možda imam a možda i nemam (haragei, šesto čulo,...). Nešto prometa smo izgubili ali i dalje nismo baš sami na cesti, a u daljini se nazire snijegom okovan vrh. To, to nam treba u ovako vrućem danu.

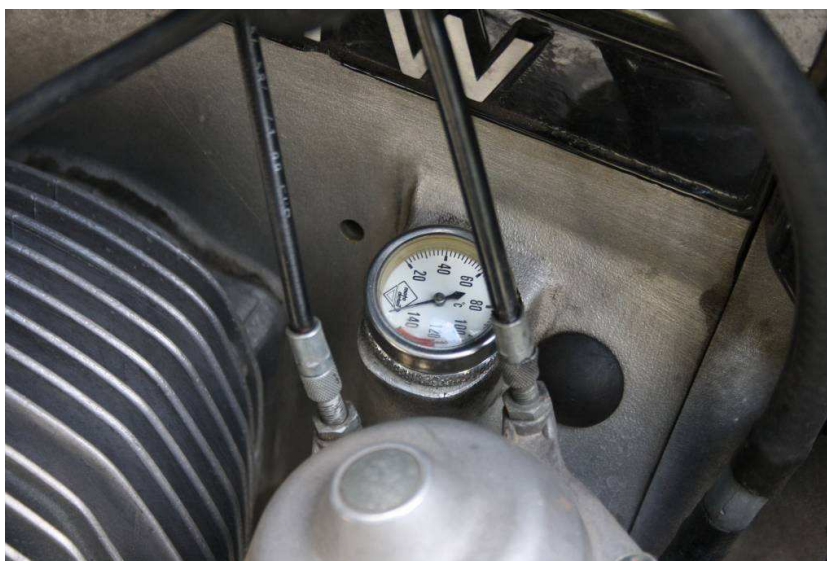

Slika 8 Početak

Penjanje je počelo oko 9:40, u početku normalnim tempom ali poučen iskustvom prošle godine odmah stajem sa strane i prebacujem idiota na posuđeni nosač a Navigator preuzima novog člana naših putovanja, najjeftiniji DSLR koji sam nabavio nedugo prije puta i ovo mu je prvo pojavljivanje u kompliciranoj situaciji (Canon IOS 1000D). Navigator tvrdi da će slikanje ići, okrećemo fotić na sport mode, idiot na kamera mode i sad možemo početi uzbrdo. Cesta nije previše strma ali je poprilično uska, pa u svakoj prilici bez prometa i s dobrom vidljivošću prašimo mi koliko nas konji mogu tjerati.

Od uzbuđenja i koncentracije na cestu nisam ni shvatio kad su kraj mene prošle desetak oznaka za **lakat zavoje** (do vrha ih ima 48). Shvatio sam da vrag uzima šalu kad su se ravne dionice skratile a zavoji učestali. Vidi vruga, pa još 35 zavoja ostalo a na 1786 m.n.v smo. Ma daj, koliko teško može biti? Gledam stalno na temperaturu ulja i sad već opasno grijei. Sve mi se nekako čini da prelagano mi to osvajamo i da će to prebrzo završiti, pa usporavam i lagano u prvom prolazim bicikliste i ostala smetala na cesti koja služe samo tome da krađu pažnju. Pogledi bude sve više strahopoštovanja, a zavoji pažnje. Sad ih više nije moguće prolaziti ni jednom brzinom nego prvom a motor ni na ravnom ne pokazuje neku ludu želju za jurcanjem. Opa brale, to je to, ipak je opakije od Gross-a. I dalje me Navigator uvjerava da je to finalni uspon mada ja nikako ne uspijevam povezati cestu s špagetima finalnog uspona viđenim na slikama. I sam si mislim da je to

možda samo reklama navlakuša. Ali nakon pola sata uspinjanja temperatura ulja je došla do cca 150stC i vrijeme je za prvi odmor uz hlađenje.

Slika 9 Prvi čavao

Nismo jedini motor na **hlađenju** ali se svi pravimo kao da smo stali na slikanje i razgibavanje guzice, he he a kad ono biciklisti kluba Bambi prolaze pored nas. Badava smo ih pretekli, i oni konja za trku imaju. Bome nam je trebalo 15min da krenemo ponovo, ni planinski hladniji zrak nije mogao skinuti našem motoru groznicu. Ali sada odlučujem da nema više taljiganja i nježnog penjanja. Pa neću valjda iza svakog zavoja stajati na hladjenje – drugu dionicu ću probati punim gasom pa ćemo onda usporediti rezultate.

Penjanje (drugi dio) počinje odlučnijim okretanjem ručice gasa do kraja, mislim si , nije sramota stajati putem ali daleki je put pred nama, ovo nam je samo mali izlet na putu do Švicarske. I nismo se još ni namjestili u sedlima kad se pred nama ukazao ON. Finalni uspon. Mislim da će slika otkriti više nego bih mogao napisati.

Slika 10 Uspón na Stelvio

Imao sam osjećaj da su motoru u jednom trenu (a bome i Navigatoru) klecnula koljena. Nije ni meni bilo svejedno. Da, ohladili smo mu ulje na 110stC ali od samog pogleda se vratilo na 130. Duboki uzdah i samo provjera da li je gas još uvijek do daske. Maknuo bih ja i tu dasku ali ju nikako nisam mogao pronaći. Zavoj za zavojem a muk sa zadnje strane sve jači, tu i tamo se otme poneki uzdah i škljocanje fotoaparata. A motor? Stišćem ga ko vrug griješnu dušu, zavoj u prvoj, puni gas do 5-6t rpma, šaltanje u drugu bez puštanja gasa (krčanje, lom i udari zupčanika u getribi i diferencijalu, a križ kardana stenje pod navalom snage), nastavak ubrzanja, rijetko do treće brzine pa priprema za novi zavoj. Bez kočenja šaltanje u nižu uz okretaje u blokadi, lagano kočenje motorom, priprema putanje, pokušaj saznavanja što se krije iza zavoja (obično bez ikakvog uspjeha) i balansiranje okretaja (putne brzine) i nagiba u zavoju. Toliko su odvratni da nema prostora za grešku. **Motor** jedva vuče u prvoj a zavoj je toliko jak da nas baca prema rubu. Sporije od toga bi ili motor izgubio snagu ili bi izgubili centrifugalnu silu a u oba slučaja bi se prevrnuli. I onda opet maksimalna snaga i ubrzanje. Ali nije to više ni blizu sprintu kakav inače radimo. Jedino se zvuk i vibracije pojačavaju, a gravitacija kao da nas ne pušta prema vrhu. Krči, zuji, lupa ali ne staje. Temperatura raste ali ne stajemo. Polako počinje rezanje oštrog i hladnijeg zraka iznad 2000 m.n.v. koje kompenzira veće opterećenje i nedostatak kisika. A u glavi mi se vrti:

Zuji, zveči, zvoni, zvuči,
Šumi, grmi, tutnji, huči,
to je zvuk motora moga.

Neznam točno koliko kilometara (jer odometar ne radi godinama) ali nakon sat vremena (od podnožja) mrcvarenja i klanja, ukazao se vrh. Taj ponos i oduševljenje se ne može riječima opisati. He, he, šalim se, nisam tada osjećao ni jedno ni drugo. Motor je zveckao kao da radi na dva čekića a podizači su kleptali ko rasklimani klopotec pred berbu. Ni jedan normalan **zvuk** nije dopirao iz motora. Drifteri znaju kako zvuči motor kad se razbije ulje. Toliko nismo svjesni što smo napravili da ni ne skidamo kacige, nego bauljamo po buvljaku, uzimam neku naljepnicu, slikamo se pored oznake i moramo krenuti dalje. Malo snijega u okolici nismo shvatili dovoljno ozbiljno jer smo očekivali znatno hladnije i bjelije okruženje.

Slika 11 Stelvio, prvi put

Obzirom da smo na vrhu hlađenje motora nije potrebno pa brzo nastavljamo. Strahom pritišćem prekidač elektropokretača i nakon par okretaja budi se zvijer i još klepetavim zvukom tjera nas dalje. U tom trenu

sam bio sretan i ponosan, ali vremena za slavlje nemamo. S druge strane nas čeka novi izazov, s takvog brda se treba i **spustiti**. Za današnje pojmove sićušni prednji disk i godinama izraubani bubanj moraju zaustavljati našu kompoziciju prije svakog zavoja. No, pomažem im motorom koliko mogu. A s druge strane? Ipak nešto ljepši i pitomiji krajolik.

Slika 12 Pogled sa Stelvia

Ovo pitomiji shvatite uvjetno jer iako su zavoji puno većeg luka i cesta šira ipak se radi o povremeno nešto kompliciranijim kombinacijama. U ovom trenu sam opasan na cesti i svjestan sam toga ali ne mogu si pomoći. Ovakvi prizori prolaze pored mene.

Slika 13 Spuštanje sa Stelvio-a

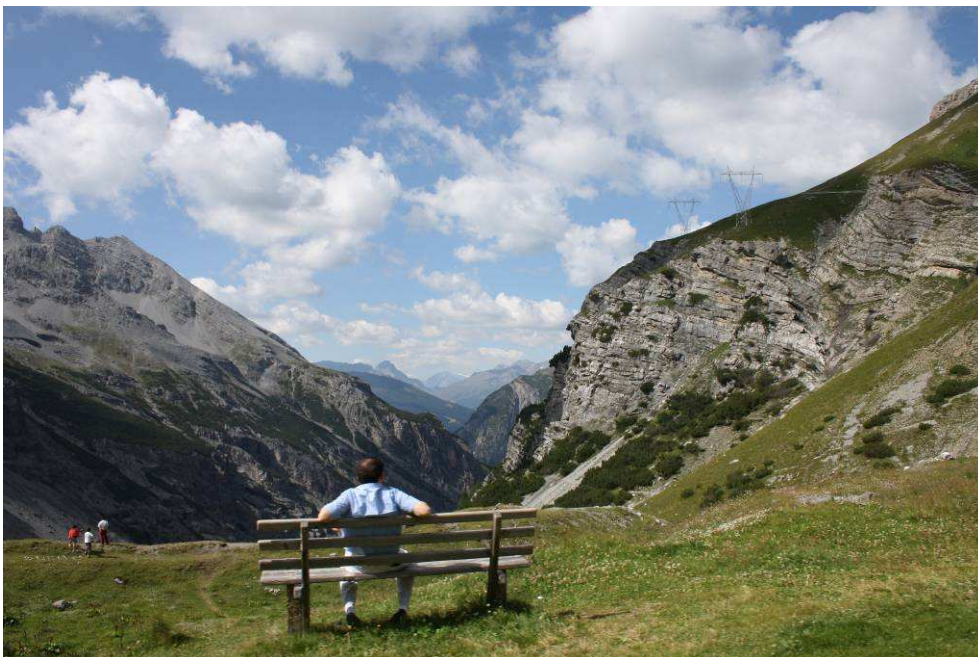

Slika 14 Pogled desno

I krađu i ono malo koncentracije što mi je ostalo. Osjećam se kao točno kao iz studentskih dana kada bi položio neki teži ispit. Praznina je velika u meni i očekuje ispunjenje nekom (bez)alkoholnom tekućinom, bezvoljnost nadvladava svaku drugu želju. Spuštam se lagano i nisam siguran da li kotači uopće dodiruju asfalt, nešto poput:

...vidjeste me siđo odozgora iz krajeva što su iznad gora tamo negdje s mjeseca sa zvijezda, s božjeg lica anđeoskih gnijezda, gdje lica svoja kola gura, gdje sve vrvi od božjih pandura, da se red u raj u ne ometa
..... JAAAAAAA SAM EEERO SAA OONOGAA SVIJETAAA...

K tome još vidim ljude kako sjede i gledaju planine, jao... što može umiriti bolje? Što može prikazati snagu prirode ako ne ovo? I što može dati veći ponos motoru i putnicima kad su iste ispod njega?

Slika 15 Sretnik

No svejedno, ovo je samo dionica puta, vrijeme leti a cilj još daleko. No teško je i prema dolje.

Slika 16 Kut silaska

Da ne dobijete krivi dojam ovo je tek dolazilo.

Slika 17 Dionica na putu Stelvio-Davos

Pa opet red zavoja, red polu-tunela sa zavojima koji su me često znali uloviti uspavanog. Prije **Livigno**-a se penjemo opet na sad već zaboravljeni Passo Foscagno (2291m.n.v) s kojeg ni naljepnice nemamo a nakon Livigno-a more? Ne, nije more, nego veliko jezero (Lago di Livigno na 1805 m.n.v) uz koje vodi cesta polutunelima koji s dvije strane (lijeve i gornje) štite od odrona a s desne strane sramežljivo kroz stupove otkrivaju ljepotu kraja. Na kraju puta/jezera brana koja veličinom podsjeća na onu iz Italian Job-a ali s naplatom na sredini koja nije prošla bez trzavica.

Slika 18 Branica

I brzo nakon silaska s nje semafor i stajanje, gasimo motor i laprdamo s drugim BMW vozačem. **Sunce** se uprlo u naša odijela (radi se o 13h) i ugrijalo ih na pristojnu temperaturu. Kad smo konačno krenuli i ušli u par km dugačku cijev u planini spasa više nije bilo. Nešto će nastradati u ovom padu temperature s 30 na 5 stupnjeva. Nisam ni slutio da ću ja biti taj, mada je hlađenje izuzetno godilo i pružam ruku da usmjerim još svježeg zraka ispod borbenog oklopa. Odvrćem gas i daleko iza sebe ostavljam kolonu, kao da si motor sam dodaje gorivo i širi rebra na cilindrima da se konačno ohlade.

Sad smo već u **Švicarskoj** i pičimo po Schweizer Nationalpark-u, da li je potrebno još nešto dodati? Okrenuli prema Davosu da slučajno ne izgubimo ni jedan dio Top Gear preporuke. I vidi vruga, na putu prije Davosa još jedan prijelaz (Fluelapass 2383 m.n.v.) koji smo samo preletjeli također . Ceste su šire, bolje a samim time i manje prometne.

Više nemam nikakav izgovor za laganu vožnju, sve memorijske kapacitete aparata i samih glava smo popunili, sad je cilj stići što bliže Andermatt-u. Ali nije samo memorija potrošena, potrošene su i zalihe energije. Stoj, stani, **hrana** je u pitanju. Ne znam ni gdje ali oko 14:30 smo stali i potražili istu. Naravno prvo daj tekuću hranu a nakon toga možemo pričati o ostalom, konji su žedni. Podmetač za hranu mi bode oči i ubija mi moral – zar zato što vozim motor moram biti obilježen i svrstan u opasnu kategoriju da ne kažem (samo)ubojica.

Slika 19 Ni jesti/piti mi ne daju na miru

Nastavljam put namrgođen i s umornim Navigatorom. Nije ni meni lako ali na njoj se vidi da je drugi dan i da joj je vruće. Prolazimo i dalje prekrasnim krajevima s malim Švicarskim **selima** kojima zaleđe drže planine pod snijegom. Još sat vremena je Navigator izdržao s preko pola kilograma teškim fotoaparatom oko vrata ali ni za to više nije bilo volje. U ovom dijelu je trebam malo više jer nemam smjer kojim bi trebao putovati. No Navigatoru to ne predstavlja problem i uskoro dolazimo na cestu koja ide direktno na destinaciju bez skretanja. Opet krasna cesta s pregršt tunela u kojima se hladimo od podnevnog sunca. Zanimljivo je da neki tuneli imaju veliki pad/uspon i da nismo prejahali 3 planinska prijelaza preko 2000 vjerojatno bi nas fascinirali i više.

Prije samog završetka dana koji je bio udaljen 50tak kilometara odlučujem da je vrijeme za dolijevanje goriva i lagano **osvježenje**. Sad mi je već teško voziti i ručak je ožednio. Napajam jednog konja, drugom kupujem Evian a Navigatoru ledeni čaj. Ovaj puta sam ja zapričan od cure na blagajni koja je bila u Istri ovo ljeto zaboravio vinjetu koja mi iskreno možda i nije trebala ali osjećao sam potrebu da se odužim švicarskim cestarima na trenucima uživanja (da ne kažem da sam ranije dobio „juhu“ od Navigatora). Neki motoristi nas gledaju ali ni sam nisam siguran da li iz poštovanja ili sažaljenja, ali koga je to briga. Još malo i kraj dana, joj kako to lijepo zvuči, trebam vremena za zbrajanje dojmova, puno vremena.

Zadnje **dionice** se ne sjećam više, znam samo da je prst sudbine bio kad sam vidio ime sela TSCHamut i zaustavio našu karavanu u hotelu koji ima jeftinije cijene nego smo očekivali u Andermattu. Za klopnu se treba požuriti jer osoblje odlazi !?, dobili ključeve sobe i hotela. Nije prošlo puno od zadnjeg hranjenja ali cijelu večeru koja nije bila ni siromašna sam smazao i zalio novom vrstom pive osunčan zadnjim zrakama sunca koje se sakrilo iza obližnje planine.

Obzirom da u sobi nema ni televizije, ni radija, ni Interneta prvo sam prebacivao slike i snimke na Eee, pa malo pregledavali da bi shvatili da slike s vrha Stevia i nisu nešto. Prije **spavanja** smo pokušali i kartati ali nismo imali karte. Trnci su mi prolazili nogama od vibracija motora, guzicu nisam ni osjećao nešto a desna ruka je izdržala ali boli. Najviše boli mišić na gornjem dijelu podlaktice. Vjerojatno od silnog korištenja prednje kočnice i stalnog okretanja ručice za gas. Nisam imao snage više za ništa drugo nego za pranje zuba i spavanje bez obzira koliko sati bilo.

Navigatorov kutak:

Sa strahom se protežem očekujući upalu mišića i sva moguće propratne tegobe, tipične za ljude mojih godina koji 260 dana u godini provedu sjedeći u uredu i imaju kondiciju Jabba The Hut-a a onda se odluče voziti na motorom jer ih je uhvatila kriza srednjih godina. Ali za divno čudo - ništa, ni nogice, ni kljun, ni krilca - ne boli me ništa, odnosno osjećam se sasvim dobro. U laganom ritmu se ustajem(o), i lagano spremamo. Doručak prolazi u tišini, uglavnom. Krajičkom oka vidim TV u drugoj prostoriji a na programu su snimke s planinskih vrhova praćene iritantnom narodnom glazbom alpskih krajeva. Svuda kiša i oblačno, srećom TV je dovoljno daleko da ne vidim od kuda su snimke pa si dozvoljavam samozavaravanje. Riješili smo doručak, pozdravili se s ljubaznom vlasnicom, sretno izbjegli iznimno napornu talijansku obitelj s troje djece u kojoj svi govore u isti glas (doista se uklapaju u stereotip) i koja su me solidno iznervirala na večeri - i idemo dalje (doista mi ni nije drago koristiti ovu poštapalicu, ali mi trenutno ništa drugo ne pada na pamet).

Na žalost čini se da ćemo imati još jedan jako topao dan, o jupiiii. Prolazimo kroz zanimljiv krajolik, zapravo možda bi i bio zanimljiv kad bi ga uspjeli vidjeti od silnih plantaža jabuka, okeeej, kaj se ovdje proizvode sve jabuke u Europi? Kao vrtlar/voćar amater nikako mi nije jasno kako to da stalno zalijevaju jabuke i to po lišću, ja sam nekako živjela u uvjerenju da vlaga na lišću, po jakom suncu izaziva bolesti i ... ma koga briga. Fahrer mi je oteo mali fotić na koji sam se već bila navikla tako da sam na vrat dobila njegovu novu foto-igračku i pokušavam se snaći s njom što i nije baš jednostavno jer opet, kaciga na Fahrer-ovoj glavi je velika i stalno mi za nju zapinje objektiv tako da moram naći novi način "kretanja" a da time izazovem što manje smetnji. Ipak idemo na na Stelvio, brrrr.

Na posljednjem skretanju za Stelvio postavljamo se u borbenu formaciju i Gas Gas. Šutim kao zalivena, nisam sigurna da li je Fahrer oduševljen ili jako koncentriran, da li i njega muči hoćemo li nas troje to moći. Najgore je što se na svakom našem putovanju motorom osjećam kao balast, moja težina muči motor, moje meškoljenje muči Fahrer-a i zapravo od mene nema neke koristi osim prije spomenute plastike s pokrićem.

Početak uspona je dovoljno primamljiv da dođeš dovoljno daleko da ti se ne ide nazad kad ga ugledaš u svojoj ljepoti i hororu - čekaj malo, mi bi se tamo trebali popeti, ma naravno, sad ili odmah.

Penjemo se polako ali iznimno sigurno, barem je takvo moje sjećanje. Fotografiram koliko god mogu a da ne smetam previše ali na početku je dosta šumovito pa ne uspijevam fotografirati puno. Oči ipak vide puno više - prizori iza drveća su fantastični osim što i dalje ne vidim ledenjake kakve pokazuju na fotografijama ovih krajeva. Vide se samo patetične naslage snijega koje se tope velikom brzinom i to na samim vrhovima dosta visokih planina. Donekle je čak i tužno. Prolazimo kraj raznih auta i biciklista - cijenim entuzijazam biciklista, mogu ga razumjeti na konceptualnoj razini ali to definitivno nije moj film.

Fahrer dosta često pogledava u mjerač temperature, radi to cijelo putovanje i razmišljam da ga uopće ne želim pitati koliko je BP vruć - mogao bi mi odgovoriti a onda ću se početi brinuti, više nego sada.

Moj, a mislim i Fahrer-ov problem je što se vežemo za neke stvari, sva naša vozila su svojevrstni Herbi-ji, imaju svoja imena i ja ozbiljno vjerujem da imaju dušu (baš me briga što mislite o tome) - i ja ih volim, svakog na svoj način. Pomisao da bi BP-u moglo nešto loše biti na ovom putovanju baca sjenu na ovo putovanje, i to ne zbog organizacijskih problema koje bi imali s vraćanjem u HR, nego da bi doista mogli nađuti tom vozilu. Ok, vozila se uglavnom daju popraviti, no svejedno.

Dosta blizu izlaska iz šume stali smo se malo rashladiti, pardon, fotografirati prirodu iz stacionarne pozicije. I nismo bili jedini, puno noviji su stali - doista je težak uspon. Čak se i nismo nešto dugo zadržali i opet na gume izlazine i to u puno agresivnijem ritmu, Fahrer je odlučio (a ovo su odluke koje ne preispitujem) voziti brže - Stelvio špageti su se ukazali i čini mi se da smo do vrha došli prebrzo. Čekaj malo, to je sad to, šta

sad?! Najzahtjevnija staza u Europi/svijetu, pa u redu, teška je, zahtjevna je ali nekako je sve prošlo prebrzo. Po vrhu hodamo kao dvije izgubljene duše - što napraviti kad si napravio ono najteže - ništa, kupiti magnetiće za frižider za prijatelje koji također prate Top Gear i koji su silno navijali da odemo na Stelvio i koji su ostali tužni što i oni ne idu s nama. Fotografirali smo se, promuvali par minuta, mislim da čak ni kacigu nisam skinula i već idemo "niz breg". Sam vrh prijelaza je totalna pušiona, za razliku od Gross-a na kojem ima lijepi parking, nekakva kvazi turistička zona - ovdje je sve nabijeno, motori jedan na drugome, biciklisti s biciklima na ramenima, dućani skoro pa na ulici, ne može se proći, nema mjesta za stati - o kako tipično talijanski.

I tako smo krenuli dalje, i cesta je počela pokazivati zašto su ju u Top Gear-u proglasili najljepšom. Pad nije "strašan" zavoji su dugi, cesta vijuga u velikim krugovima, nije bilo niti vruće nego mrvicu oblačno - fantastično. Vrlo brzo stižemo do odvojka za St. Maria ali ne idemo tim putem jer smo se već prije tako dogovorili (sjetit ćemo se toga par dana poslije) i vozimo se uz lagano leljanje, Fahreri si daju oduška. Ja nešto malo fotografiram, ne da se ni meni, fotografije ne mogu dočarati taj gušt. Sve je puno potoka i vode koja se slijeva s ledenjaka (ja ih i dalje ne vidim nigdje), trava je niska, gusta i zelena, zrak je svjež - prekrasno. Šteta što se na fotografijama, još uvijek, ne osjeti i taj dio ugođaja. Vozili smo se kroz guste šume i ja sam povremeno maštala da ću vidjeti kakvog vilenjaka ili barem trag kakve omanje životinje, ali ništa. Više sreće drugi put :o). Prvo smo se spuštali, pa smo se penjali pa opet spuštali sve dok nismo došli do jezera i brane na njemu i gle čuda naplatne kućice. Okej, ne zanima me, ne vadim ni novce ni putovnicu dok nisam zihao što je to uopće. Ispostavilo se da se doista radi o naplatnoj kućici u kojoj jedna žena radi naplatu za oba smjera, tako da smo mi lijepo i pričekali dok nas je doživjela, a sunce je opet pripeklo. Na kućici lijepo piše samo jedno "No EUR coins" - dobro ali što primaju, gdje smo uopće, Švicarskoj, Italiji??? Vadim franke, žena bleji u mene i nešto priča na talijanskom, nije problem u tome da ju ne razumijem, problem je što ju ne čujem! Sad već i Fahreri nešto govore i oboje se nešto derinjaju na mene, ja vadim novačnicu od 10 EUR-a, ova glupača opet nešto trkelja, vadim još jednu - dobro koliko to košta? Gledam po kućici, nigdje cijene. Na kraju shvatim traži ...ene kovanice EUR-a, jedinu stvar koja piše na kućici da ne primaju. Nalazim kovanice, dajem 7 EUR-a i žena konačno pita a da ju mogu čuti: "Ne govorite talijanski?" - e ne, ne govorimo iz principa nije da ne znamo barem toliko, zjako, tko te uopće stavi na takvo mjesto u jeku turističke sezone, Talijani (ovo ih već barem 3 puta spominjem u negativnom kontekstu, a nije da imam nešto protiv njih, samo su mi prenapadni). Konačno prođosmo veliku prepreku na našem putu, i stadosmo nešto metara dalje, na semaforu. Malo smo lamentirali da li je tu snimljena scena iz Italian job-a a onda nam se pridružuje još jedan BMW motor-lover sa svojim novim (novijim) motorom i svom mogućom dodatnom opremom iz BMW dućana, uključujući i futrolu za telefon ili nešto tome slično. Malo sitno popričismo, lik je iz Njemačke, i on se vozika po bijelom svijetu, pita od kud smo, a Hrvatska - bio je tamo svi su mu rekli da su ceste skliske, tamo je i opao s motora. Istina spominjao je HR i BiH pa je možda ipak opao u BiH, to nisam sigurna. Kaže da je mislio da su to šuplje priče, to o skliskosti ceste - kaže još da on osobno može potvrditi te priče - super, po čemu nas ljudi pamte.

Nakon što smo se poprilično ispekli na suncu, semafor mijenja boju i Fahreri naravno kreću prvi "Bladly, where many men went before" i ulazimo u tunel, bolje rečeno Hobitsku rupu! Čekaj malo pa nismo opet u Postojni, tunel je neobrađen odnosno nije ožbukano, duboko je zakopan u brdo i širok i visok za prosječan obiteljski auto i to je to, u njemu nema moderne tehnologije, samo se na kraju nazire svjetlo. Malo je reći da smo doživjeli manji toplotni šok jer je u tunelu ugodnih 7-8 stupnjeva (slobodna procjena) a vani smo se podgrijavali na puno više. Pokušala sam fotografirati ali mislim da nije bilo neke sreće od toga, na programu na koji je fotić postavljen, blic se ne aktivira automatski a ja sam ga sama zaboravila aktivirati, na žalost.

Na izlazu iz tunela, naš novostečeni poznanik na novom BMW motoru odlazi desno, odnosno kružno nazad na Stelvio a mi idemo dalje po prije zacrtanoj putanji, i opet po bregima gor' po bregima dol' - i opet

prekrasnim krajolikom. Nakon što smo se spustili do Davosa i izašli iz šume, sve ostalo je ipak "uobičajeno" iako je cesta, kao i krajolik - fantastičan za vožnju.

Na motoru je pao i dogovor gdje ćemo jesti odnosno gdje ćemo po prilici spavati. Mjesto za spavanje odabiremo, kao i uvijek slučajnim odabirom ali se opet ispostavilo da je izbor bio dobar jer je mjesto mirno a ujedno i zadnje mjesto prije Andermatt-a koji je previše turistički za naš ukus a ujedno je i polazna točka za turu po tri prijelaza. Mjesto u kojem je hotel je svojevrsan grad duhova, osim turista koji su kao i mi odlučili tu prespavati - lokalno stanovništvo nisam vidjela. Uz ključ od sobe dobili smo i ključ ulaznih vrata hotela jer vlasnici/osoblje u njemu ne boravi preko noći, hmmm. Soba nije ništa posebno ali je čista i ima sasvim pristojne krevete, nemamo kupaonu u sobi ali su zato dvije kupaone na našem katu i doista su čiste tako da nam to nije predstavljalo nikakav poseban problem. Nakon večere strpali smo se u krevet i tu prestaje moje sjećanje na dan broj 2. Jedino čega se još sjećam je da mi je cijela ta priča s vlasnicima / osobljem kojih noću nema u hotelu previše vukla na neki horor film B produkcije no svejedno prije no što se razdanilo - i da sam trebala kupaonu, sačekala bih.

Iphone kutak:

- Iphone se opet mučio s vrućinom, tunelima i visokim planinama tako da je povremeno ispadao GPS i na desetke kilometara tako da niže navedenu udaljenost treba uzeti s rezervom.

NAME:	2. DAN
Date:	18. kol. 2009. 8:44 am
Distance:	310 kilometers
Elapsed Time:	9:00:35
Avg Speed:	34,4 km/h
Max Speed:	114,7 km/h
Avg Pace:	01' 45" per km
Min Altitude:	554 m
Max Altitude:	2.810 m

Dan 3. (19.08.2009.)

Noć u švicarskim alpama. Tko je bio zna, a za one koji nisu mogu reći da na mene ne ostavi najviše utisak rijedak, hladan zrak ili vrhovi pod snijegom već zvučna kulisa. Turobnu tišinu (za koju se švicarci krvavo bore) paraju jedino ogromna zvona ovješena kravama što pasu na okolnim pašnjacima dan i noć na otvorenom. Zlobniji opet pamte mirisnu komponentu koja prati navedenu sliku ali moje mi seosko porijeklo pruža dovoljno obrane da mi to ne smeta. Opet bi neki rekli da je to zbog toga što nisam dva dana promijenio majicu ali ne mislim je ni danas mijenjati – to je jedina klupska za 2009. koju imam.

Obzirom da spavamo u sobi iznad ceste dosta rano počinje i buka prometa kao i odzvanjanje nedalekih radova. Obzirom da sam pao u nesvijest dosta rano sinoć **dižem** se i prije budilice. Prvo pogled bacam na parking da vidim da li i CB još spava na svom mjestu a nakon vlastite jutarnje higijene on dobiva prvi pažnju. Laganim pokretima punim pažnje i poštovanja skidam rosu hladne noći (ipak smo na cca 1600m.n.v.) i pokušavam bezuspješno uloviti kakvu dobru jutarnju fotku.

Slika 20 Bazni logor

Doručak i nije nešto posebno, više uobičajena ponuda kupovnih namaza, salama i napitaka. Fali onaj kućni osjećaj koji se može često pronaći u manjim smještajima. Razlog vjerojatno leži u tome što ovdje nitko od vlasnika ne živi. Na naše iznenađenje gostiju ima dosta i neki su već spremni za nastavak putovanja a neki su u opremi za pješačenje – omiljeni sport u ovim krajevima kada nema snijega.

Danas se sve odvija u ležernom ritmu. Dionica nije velika, odlučili smo se vratiti nazad u hotel pa nemamo problema ni s traženjem smještaja. Ovo smo u stvari odlučili jučer kad smo dogovarali rutu za uzmak. Posjet rodbini nisam ni spominjao jer to nije omiljen hobby Navigatora a nekako sam se potajno nadao da bi na povratku opet preko Stelvia pa rodbina nije ni bila putem. Na kraju nije ni ruta povratka presudila za ostanak u hotelu, presudno je bilo to što nam to otvara opciju skidanja bočnih kofera i tank torbe kako bi olakšali motor pred današnjim naporima. U sobi ostaju i moje JNA čizme s čavlima u đonovima koje su jednako kao i motor odradile svoju zadaću i prije stavljanja u imovinsku karticu. Nikako da ih izbacim iz svojeg osnovnog borbenog kompleta za duža putovanja.

Vratimo se osnovnom razlogu za put, nismo na put krenuli kako bi uživali spavajući u švicarskim alpama, niti kako bi slušali lokalne lončare, ili nedaj bože uživali u svježem zraku s notom amonijaka. Došli smo da se popnemo na Grimselpass, to jest ne da se popnemo nego da ga pregazimo našom „modernom“ mašinerijom koju poganja koncept kojeg BMW usavršava zadnjih osamdeset godina. Kako smo jučer vidjeli i prošli Stelvio, nekog posebnog straha nema jer ni po visini ni po žurbi današnji put ne bi trebao biti teži od jučerašnjeg.

Izlazimo na već visoko sunce u laganijoj opremi, budimo pospane i lagano ohlađene konje koji naravno već na ovoj visini odbijaju rad na leri jer nema elektronike koja bi kompenzirala „prazniji“ zrak ali kome to još treba? Penjanje na prvi planinski prijelaz počinje iz mjesta pa u početku laganije pritišćem motor kako bi mu dao priliku da ugrije gusto ulje. Već i ovaj, najniži po visini, prijelaz pruža odlične prizore uz dobru cestu koja ima zaštitne ograde i crtu po sredini! Uz samu cestu često leži i pruga za planinski vlak koji ovdje prometuje i ima dodatnu treću nazubljenu tračnicu kako bi se mogao kretati i zaustavljati. Da je bar na nagibni imao nešto ovakvo kod Splita.

Slika 21 Uspon na Oberalppass

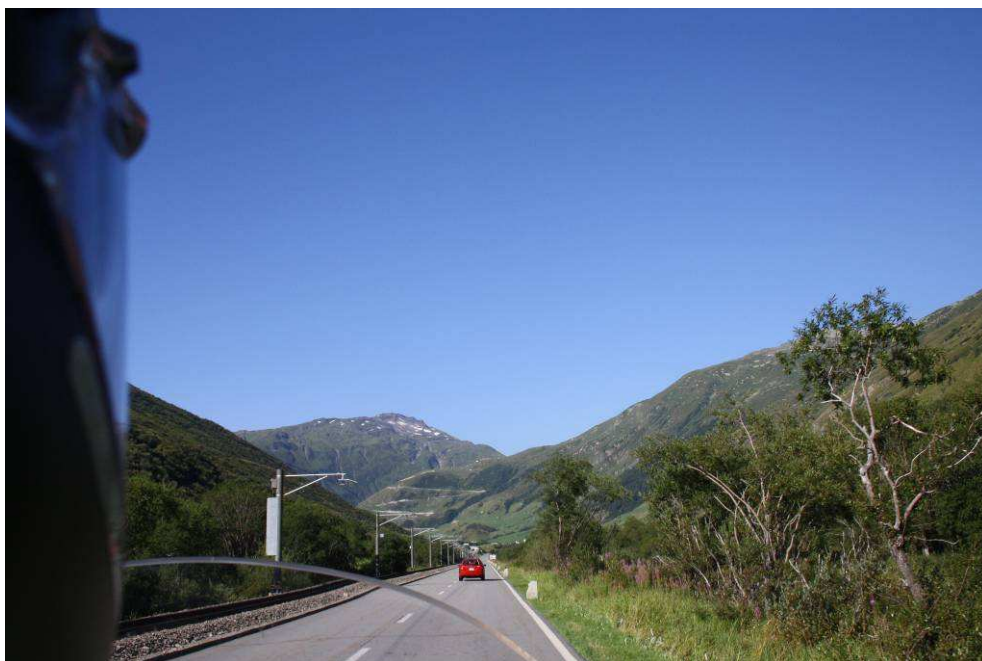
Taman kad se ulje zagrijalo dolazimo do najviše točke (**Oberalppass** 2046 m.n.v.) pa ne osjećamo ni potrebu za stajanjem nego samo nastavljamo. Cesta nastavlja paralelno s prugom, sa strane neka jezera, pogled na planine i širok, odličan asfalt. Može li bolje? Sigurno može, ali nastavak sigurno nije lošiji jer se kod spuštanja u Andermatt ispred nas vrte „špageti“, ali ne kao Stelvio mršavi i oštih kutova, ovi su debeli i pitomi, baš za uživanje.

Slika 22 Andermatt u daljini

Andermatt – prava mala tvornica turističke zarade. Ogromna parkirališta i kamp zone puna vozila, na cesti nikakva slučajnost ako progrmi kakav Ferrari ili Porsche, a opet svi lagano i pristojno voze i nitko ne želi zazivati švicarsku policiju. Znakovi na vrijeme i bez ikakve pompoznosti najavljuju Gotthard/Furka lijevo, Zurich/Lucern desno. Iako jedna pjesma kaže da ne treba ići lijevo na križanju staze mi to ne slušamo.

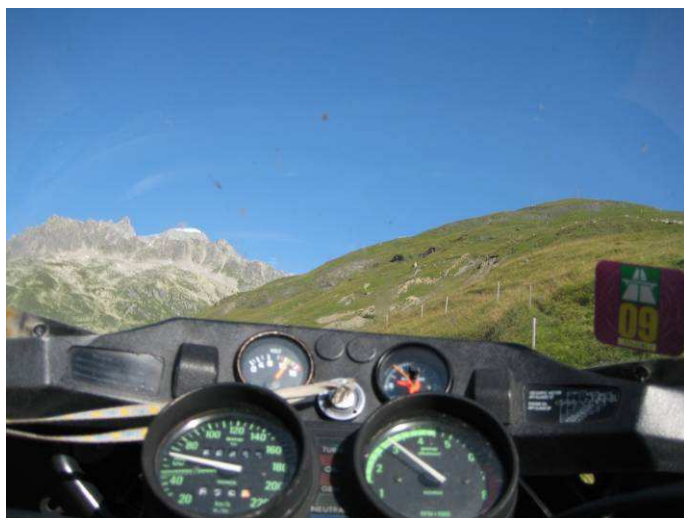
Sunce ipak još nije na vrhuncu i nije posebno vruće pa uspijevam i zjakati okolo, no ne zadugo. Oko 9:30 se ispred nas u daljini pojavljuju novi špageti. Panike nema, svi smo na broju, veliki fotić je u Navigatorovim rukama, a mali na novoj lokaciji na tanku – nebi li snimio i malo kontrolne ploče i možda manje vibrirao.

Slika 23 Furka špageti u daljini

Cesta je dobra, zrak hladan, mi i motor odmorni pa su **Furka** špageti pali u 15 minuta uživanja. Ja povremeno stišćem snimanje na malom fotiću ali mi je njegov ekran izvan vidokruga pa ne vidim rezultat.

Sa zadnje strane čujem okidanje i velikog. Pored nas prolaze auti, motori i bicikli ali u manjem broju nego na Stelviu. Ima tu nešto i divljih voda kao i snijega u daljini. Na vrhu tabla, parking i neka prazna zgrada. Čekam(o) na red za slikanje, malo šepurenja i možemo nastaviti nakon što sam mali fotić vratio na prvobitnu lokaciju jer sam shvatio da nisam snimao nego slikao radi krive pozicije moda rada.

Slika 24 Fahrero pogled

Slika 25 Furka

Par zavoja dalje kad **spuštanje** tek počinje stoji tabla „Bikers point“ i usporavam da Navigator okine par slika onoga što nas čeka. Da jučer nismo prejahali Stelvio, i da nismo lagani i odmorni možda bi nas preplašilo, ali ovako samo smo se nasmijali i s užitkom nastavili do idućeg stajanja koje nije na Grimselu nego u „lijepom pogledu“. Hotel, restoran, suveniri i turisti na izbočenoj stijeni s pogledom na uspon prema Grimselu i Rhonegletscheru koji pušta vodu s jedne strane, spustu urezanom s druge strane i sviscima koji debeli i tusti zabavljaju japanske turiste ne bi li dobili još hrane. Navigator odlazi u nabavku suvenira i nema ga dugo, već sam mislio da će ponoviti scenu s GG a u stvarnosti ona čakula s prodavačicom. Kako je glavni aparat kod nje ja slikam scenu pomoću mobitela.

Slika 26 Belvedere

Čekanje mi uopće ne smeta jer malo gledam svisce koji me podsjećaju na 500g Tutti Frutti Kandit čokolade koja me kao nagrada čeka doma (ZG) u frižideru a malo uživam u pogledu nakon dugo vremena u stacionarnom stanju.

Slika 27 Svisci

Tu negdje, na više od 900km od kuće i preko 2000m bliže suncu je počeo **godišnji**. Ciljana destinacija u vidokrugu, guzica i desna ruka potpomognute drugim Andolom herojski podnose zadatke, klepetav motor ne posustaje, a na kacigu sam i zaboravio. Da, to je ona ista koju sam dobio na poklon za prošli rođendan i s kojom nisam mogao voziti više od sat/dva a da ne dobijem manijakalnu potrebu da je stavim ispod 100tonske preše. Kako bi ovakav put bio nemoguć u tim uvjetima tako sam je u dva navrata prerađivao na

sablazan Navigatorice. Rastavio bih ju cijelu i na kritičnim mjestima radio nove obline/utore za okvire naočala, uz uklanjanje dijela zvučne izolacije jer je N već počeo sumnjati da se samo pravim da ju ne čujem. Sada je bučnija ali ne stišće i iako je ne volim na glavi ne pravi mi ni probleme.

Mislim da nam nije trebalo ni 15 minuta da se spustimo s vidikovca i popnemo na Njega (**Grimsepass** 2165 m.n.v.). Cesta je san snova. Obavezno slikanje kod prve table nam je olakšao „bajker“ na vlastiti pogon koji putuje istom rutom kao i mi.

Slika 28 Furka-Grimsel

Navigatorica je otišla u lov na **suvenire** dok sam ja vraćao uslugu fotografiranja, ali sam je ulovio i uz njeno negodovanje i nevjericu odabrao i kupio poseban suvenir za motor – umanjenu verziju zvona što koriste krave. Kako sam odbio krenuti prije montaže od tog trena nadalje nisu samo kravlja zvona zvonila alpama! a i našim video uradcima.

Slika 29 Razlog puta

Kod „mrtvog“ jezera se nismo čak ni posebno zaustavili u ovom smjeru jer nismo željeli prekinuti uživanje zbog kojeg smo putovali dva dana. Čak je i motor doživio **samoizlječenje**. Negdje, u nekom trenutku, je brojač kilometara proradio i iako se ovo znalo događati zimi ovaj puta je nastavio raditi i u toplijim uvjetima. Kao i da sam motor jedino broji „prave“ kilometre, one za „prave“ motore a ne one za sve i svakoga.

Cesta nakon Grimsela je fenomenalna za vožnju, sa jednako respektabilnom scenografijom. Umjetna jezera čudnih boja, široka cesta dobrog asfalta sa zavojima koji lebde u zraku. I mislim da sam već previše spominjao ceste, probat ću nadalje bez toga mada je u stvari problem da ne znam koje bi riječi birao. Kakav Davos-Stelvio via Bormio, ovo je raj.

Uskoro znak pokazuje skretanje za „Tallibahn“ i omaknuo mi se komentar da ameri na krivom mjestu traže loše dečke kad se oni skrivaju ovdje. Kraj nas prolaze slike stvarno visokih **planina** sa bijelim kapama i zelenim plaštevima niz koje kao srebrne niti padaju slapovi vode koje ispuštaju zadnji ledenjaci pod pritiskom današnje temperature. Da, postalo je toplije, da ne kažem vruće.

Oko podne je već doručak poželio društvo pa je **odmorište** putem odlično izgledalo za razgibavanje umornih mišića. Nije me toliko izmorilo 3h vožnje koliko ogromna količina informacija iz raznih izvora koje želim memorirati. Ja odabirem lokalno pivo naravno, a Navigator se čak i časti s nejeftinom porcijom poluzrelih borovnica. Kad smo malo došli k sebi i osvrnuli se, shvatili smo da se iza skriva cesta a jedino što vidimo u njenom smjeru su ledenjaci. Pa naravno, što košta da košta, idemo i to vidjeti – uska cesta između prirodnih jezeraca i potocića vodi do samog parkinga u podnožju leda kojeg je skoro moguće i dotaknuti ali ni ovo nas ne zaustavlja nego se okrećemo na peti nazad na glavnu i naravno uzbrdo. Pogled iz „zraka“ na opisanu scenu izgleda još bolje.

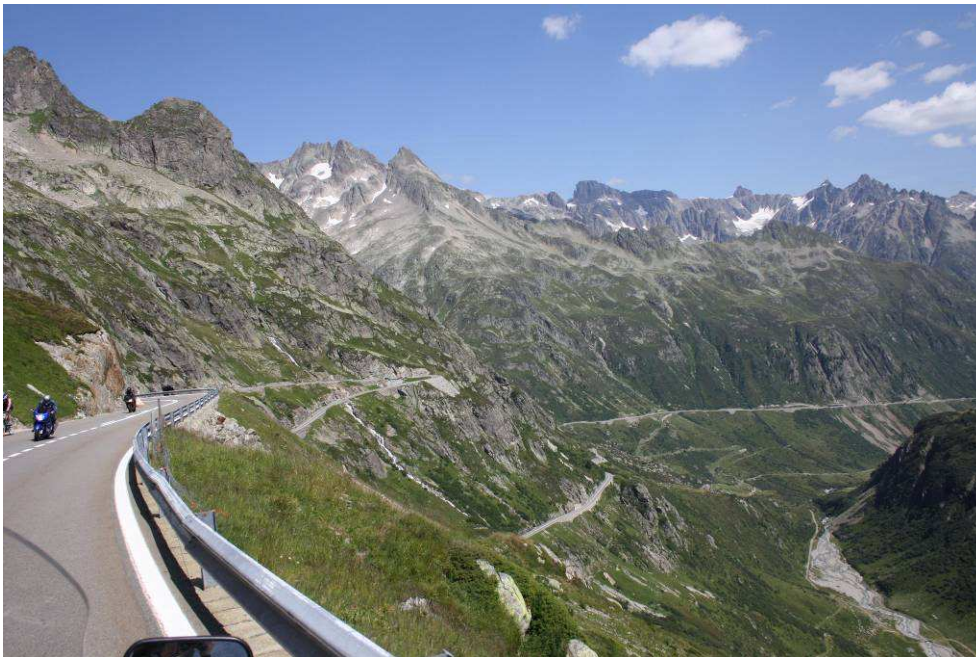
Slika 30 Glečer, jezero, cesta

Laki na nogama i bez dodatne opreme osvajamo i četvrti vrh – **Sustenpass** 2224 m.n.v i naravno da pada slikanje i traženje nagrade za motor (naljepnica).

Slika 31 Sustenpass i krivi broj

Naravno da sam u svoj toj ljepoti zabrojio prvi vrh i krivi broj prikazujem na slici, a sad kad je i sam gledam izgleda kao izvučena iz Mad Max filmova. Za puni krug nam je ostalo još samo spust do Andermatta koji je trajao i trajao i trajao a temperatura je samo rasla i rasla i rasla.

Slika 32 Spust sa Sustenpassa

Kad smo ušli u Andermatt shvatili smo da je ipak ljepše u planinama i pala je odluka. Zaokret za pola kruga, spremanje svih dodataka (komunikacija, mape, fotoaparati) i gas do daske istim putem u drugom smjeru. Ovo je za istinski gušt ali i da Navigator može slobodno zujati. Fata je Fata, ali dvaput je dvaput.

Na povratku zavijanje vjetra počinje nadjačavati zvuk iz trbuha, vrijeme je za hranu. Idealan razlog za stajanje kod **Totensee** jezera. Posluga iz domaćih krajeva, dnevne ponude više nema ali ima nešto drugo, pivica, slika mobitelom i lagano pothlađivanje u sjeni. Iz nekog razloga sam si ja utuvio (a nema veze s tim

što sam vidio da ni Navigator ne ostavlja) da šviceri ne vole kad im se ostavi napojnica pa ovom prilikom isprika osoblju.

Slika 33 Jedva preko 2000m

U povratku još odrađujemo preskočeno slikanje. Nakon osvojena 4 prijelaza iznad 2000 m.n.v. i svaki iz oba smjera, nakon 9h vožnje s prevaljenih skoro 300km vrijeme je za odmor. Ovo je bio najljepši dan do sada. Kod spuštanja do baznog logora je i motor počeo sve jače i jače **praskati** iz svojih dvocjevnih orgulja što je značilo da ni goriva više nema, uz sve događaje nisam ni shvatio da je od zadnjeg tankiranja prošlo 300-350km i da nije čudno što ga više nema. Sreća je da idemo nizbrdo pa možemo daleko s malom količinom.

Da je barem još nešto praskalo. Negdje u toku dana su moje uši prestale normalno funkcionirati i nisu više samostalno rješavale problem visinskih promjena – to nije dobro i može značiti da sam negdje ulovio hladan vjetar i prehladio se. Ipak, u današnjem danu je kod mene najviše stradala guzica jer sam morao stalno mijenjati položaj da što brže prebacim smjer/nagib CB-a. Uz guzicu i otkriveni dio ruku je dobio tamnoljubičastu Milka boju jer sam i kremu greškom ostavio kod olakšavanja jutros.

Slika 34 Milka boja

Do 19h sam već završio s večerom i pregledom snimljenih materijala (4GB) i gledao što se vrti na unutrašnjoj strani kapaka. Oko 21h sam nešto u polusnu režao na Navigatora a onda sam od 23-01 pisao prvi dan puta pa nastavio spavanje do jutra.

Navigatorov kutak

U jutro smo shvatili da ipak nismo jedini gosti hotela, doručkovali smo u tišini i na brzinu se spremili za vožnju na koju smo vrijeme i išli, tri prijelaza: Furka, Grimsel i Susten. Dan je bio dovoljno sunčan, vlasnik hotela je prigodno rekao da smo baš sretni jer danas i sutra su najtopliji dani u godini (barem su tako rekli na vremenskoj prognozi) – o super ... Odlučili smo ne ići u punoj opremi, Fahrer je odustao od čizama a ja i od čizama i od motorističkih hlača. Srećom ove godine nisam nosila i zimski uložak za njih, kao prošle godine. Kratko provjeravamo imamo li sve, postavljamo se u borbenu formaciju i avantura može početi. Na žalost, o ovom danu ne mogu puno toga reći – to jednostavno treba vidjeti i doživjeti. Već mi je deplasirano ponavljati kako je cesta krasna, kako je uspon jak, kako su prizori prekrasni – sve je to istina i to u velikim količinama. Ja jednostavno nemam u sebi takve naratorske mogućnosti prenijeti koliko je to bio dobar dan i kakvo je to iskustvo bilo.

U kratko bi to bilo nešto ovako, prvo smo prošli Oberalppass vozeći uz prugu Materhorn-Gothard, taj prijelaz nije jedan od tri na koje idemo ali je na putu do njega. Nakon toga smo sišli u Andermatt, hotel mjesto, ne znam kako bih ga drugačije nazvala. Tamo je sve podređeno turistima ali ovi ljudi doista imaju osjećaj za turiste, nisu kao mi, ali čemu dosipati sol na tu ranu.

Prvo smo se popeli na Furkapass koji je ujedno i najviši od tri na našoj današnjoj ruti. Sad smo već uhvatili i ritam fotografiranja, odjeća je odgovarajuća, Fahrer u svojoj klupskoj majici a ja u majici „How hard can it be?“ kao svojevrsan omage Top Gear-u ali i cijelom ovom poduhvatu. Zatim smo došli do „izbočine na cesti“ koju s razlogom zovu Belvedere, ne mogu to nazvati mjestom obzirom se sastoji od jednog hotel, birtije i dućana sa suvenirima. Fahrer ostaje uz BP a ja idem po trofeje, odnosno naljepnice. A u dućanu sve osim švicarske organiziranosti, nigdje nema kase, cijene nisu istaknute na artiklima ... Odabirem par sitnica i onda muke po plaćanju, dva prodavača su toliko zadubljena u situaciju: „Hoću li ja ili ćeš ti“ i tek što sam se nakašljala za jedan pošten bronhitis pridaju mi zrno pažnje, uzimaju te sitnice i onda prodavačica počinje na papiru zbrajati koliko bi to bilo a prodavač joj dodaje artikle, helouu pa uzela sam samo par magnetića i naljepnica – koliko vas treba da mi izdate račun. Prodavaču prigodno ispada jedan magnetić, da težak je to i objekt i zadatak ali on ga nonšalantno podiže s poda i dodaje kolegici, nema veze što je magnetić keramički (runolist) i što je barem jedna „latica“ s njega morala pući jer je pao na pločice. Prodavačica zbraja na tečnom hrvatskom, o super, i na kraju mi pokazuje papir s iznosom za platiti – nema računa, digitalne kase, ničega, samo papir na kojem mi pokazuje konačnu cifru. Pregledavam sadržaj vrećice s artiklima koje sam kupila, naravno da je magnetić koji je ispao i pukao pri tome, tražim novi, oni se čude zašto. Ne šizim, na godišnjem sam, još je rano. Na koncu ipak progovaram hrvatski, prodavačica je oduševljena, netko iz njenih krajeva, labudamo malo a onda dolaze novi izgubljeni turisti koji bi, zamisli, nešto htjeli i platiti prije nego to odnesu iz dućana, ah Japanci, šta oni znaju.

Na parkingu nalazim Fahrer-a kako gleda u zemlju i smije se, okej, imali smo dva naporna dana, još ih je par takvih pred nama, rano bi bilo da je pukao, a onda skužim – gleda svizce (ovdje ih zovu mrmoti). Ogromne debele mrcine, turisti ih hrane tako da jedva hodaju od debljine, ima ih cijela kolonija.

I onda opet idemo dole, pa idemo gore – i eto nas na Grimessel-u, stajemo, slikamo se, kupujemo naljepnice, horda gerijatričara obilazi naš motor i nešto komentiraju, mi ih gledamo prazno i samo produžavamo put. Odmah nakon mjesta na kojem smo kupili naljepnice je Toten See, vidikovac, parking, tu

samo radimo krug po parkingu i idemo dalje. I vozimo se, samo se vozimo. Na ovoj je cesti vozni park ipak malo raznovrsniji, ima tu svakakvih pila. Ljudi rade isto što i mi, samo se voze i tu i tamo stanu.

Na samom Grimsselu ne ostajemo duže od par minuta, nije nam se ponovno dalo silaziti s motora – došli smo se voziti a ne šetati, danas smo malo hrabriji. Nakon toga su se izmjenjivali doista prekrasni krajolici povezani istom takvom cestom. Prije trećeg prijevoja odlučili smo napraviti manju pauzu, dosta dobro tempiranu jer je nakon nas stigao autobus pun starodobnika na dvije noge koji su u kratkom roku okupirali i wc-e i konobare. Odustali smo od hranjenja i Fahrer je samo dolio hmeljno pogonsko gorivo kojim se napaja na ovom putovanju a ja sam se ipak odlučila za borovnice, kisele i precijenjene ali koga je briga. Gušterajući na suncu uz pivicu i borovnice uočili smo da stazom za koju smo mislili da je pješačka idu i automobili, a ako mogu oni – moramo moći i mi. Taj slijepi odvojak nije dug ali vodi u podnožje ledenjaka a i taj je prizor samo po sebi, naravno, prekrasan. Taj dio smo odvozili brzo bez silaženja s motora i onda nazad na cestu. Zatim je dosta brzo došao i Susstenpass i time je naša „misija“ okončana. Nastavili smo slijediti cestu do Andermatta-a, odnosno polazne točke i tu nam se desilo nešto, za švicarske pojmove vjerujem, neobično. Naime na putu do Andermatta-a vozači iz suprotnog smjera su nas upozorili na policijsku kontrolu. Istina, riječ je je o motociklistima, ne sjećam se baš da sam vidjela da vozači auta to rade kao što je to običaj u npr. BiH koju silom prilika često posjećujemo. U Andermatt-u smo se okrenuli, prigodno kod vojarne, i onda nazad – kad smo već tu – a zašto se ne bi još malo vozili.

Povratak je bio agresivniji, nije bilo fotografiranja i tako su nam nažalost promakli neki dosta lijepi i dosta stari primjerci vozila. U povratku je već bilo i vruće a i umor je već činio svoje. Očito postoji konačna količina lijepih stvari koje čovjek može upiti od jednom nakon čega nastupa zamor.

Ovaj put odlučujemo malo duže ostati na samom Grimsselpass-u, nešto ćemo pojesti i popiti i još malo hvatati sunca (iako smo se jako borili da si napravimo bilo kakav hlad). Konobarica je, gle čuda, naše gore list, psuje lijepo vrijeme jer je tad najgora gužva, pita šta je nas ovamo natjeralo, hmmm. Šaljemo MMS-ove ograničenoj količini prijatelja i zainteresiranih, jedemo u miru gledajući u autobuse koji su nam prigodno zaklonili pogled prema TotenSee-u i ledenjacima u daljini a onda nazad u bazu.

Povratak u bazu prolazi u tišini, nismo stavljali nazad uređaje za komunikaciju – gotovo je, došli smo, bili smo i sutra treba nazad. U Andermatt-u Fahrer fula izlaz za bazu i završavamo opet kod vojarne kod koje smo se okretali. To je kao namjerno napravio da bi iPhone zabilježio puni krug, ma naravno zlato što god ti kažeš. Nisam uvjeren ali ostavljamo taj događaj na stranu kao da se nije ni desio. Bio je to moj trenutak zadovoljštine da i on može malo prolupati od umora, a ako i nije tako ja ću si tako tumačiti da mi bude lakše.

iPhone kutak

NAME:	3. DAN
Date:	19. kol. 2009. 8:48 am
Distance:	275 kilometers
Elapsed Time:	8:42:51
Avg Speed:	31,6 km/h
Max Speed:	242,1 km/h – moš misliti
Avg Pace:	01' 54" per km
Min Altitude:	696 m
Max Altitude:	2.484 m

Idem rano spavati, čujem u noći kako Fahrer vrijedno tipka prvi dio putopisa i ni ne slutim da je i meni namijenio dio posla. Samo mislim na to da u jutro treba krenuti nazad, sa svim stvarima i u punoj borbenoj opremi, i to kroz Italiju, a tamo je vruuuuće ...

Dan 4. (20.08.2009.)

Težak dan, jako težak dan.

Pakiranje i trpanje svih stvari opet na predviđeno mjesto. Naravno da ide teško jer je se spremamo na povratak, koliko nam god bilo lijepo prošlih dana toliko nam teško pada spremanje nazad. Već spakirani i obučeni silazimo na doručak i Navigator rješava financijske detalje dok ja stavljam sedlo i bisage. Po grimasi lica Navigatora vidim da nešto s financijama ne štima ali nekako ne vjerujemo da bi nas goblini (švicarci) što čuvaju blago mnogih zemalja i milijunaša pokušali prevariti pa samo spremamo račun i, svjesni da što duže odgađamo da će biti ružnije (toplije) kasnije, krećemo.

Dovlačimo se do prve benzinske kako bi nahranili i konje koji gladuju od jučerašnjeg kraja dana, za MC me traži pin koji naravno neznam i Navigator vadi keš. Neka mala benzinska. Prvi dio današnje rute je u stvari zadnji dio rute od prije dva dana pa nema ni slikanja ni neke posebne komunikacije između nas. Povremeno samo tražim potvrdu da li smo još na dobroj cesti iako pravog skretanja ni nema. Kod Chura ne krećemo putem kojim smo stigli nego okrećemo dalje na sjever. Vozimo dionicom autoputa samo da idemo novim smjerom, ali i da opravdamo kupovinu vinjete. Kad bolje razmislim cca 200kn za cjelogodišnju vinjetu zvuči sjajno – kad bi mi barem uveli nešto tako povoljno za naše autoceste. Navigator je malo zbunjen znakovima ali bez lutanja silazimo na pravom mjestu s nje.

Vozeći se na istok sunce nam i nije prijatelj jer se nalazi ispred nas i bode u oči. Sve se nekako bojazno raspitujem za današnju rutu i koliko je daleko od Stelvia. Nisu nam slike baš uspjele, nemam pravu naljepnicu a rado bi i njega osvojio i s druge strane. Navigator odgovara da nam to nije veliko odstupanje i da ima još nekih novih prijelaza putem pa nije teško zaključiti da idemo ponovo tamo. Sve bi dali da još malo odgodimo povratak prema domovini. Okrećemo na jug prema Davosu pa idemo ponovo na **Fluelapass**.

Obzirom da već dugo vozimo i da kod prošlog osvajanja nismo ni stali ovaj put parkiramo motor da se zakali na hladnom zraku dok se mi malo osvježimo. Prvi put biram neku mineralnu vodu a ne tekući prehrambeni proizvod. I mineralne su pune nekih oznaka o bogatim sastojcima ovog ili onog i sve me strah da posljedice ne budu kao s Donat-om.

Slika 35 Nije ni mali

Navigatorica rješava fizikalne potrebe i vraća se s bolnim izrazom na licu – voda za ruke je toliko hladna da ledi krv u žilama. Obzirom da je sredina četvrtka i blizina podneva bacaju se pogledi na propuštene pozive i poruke pa možemo nastaviti prema Sushu u kojem nastavljamo prema Zernezu i ponovno ulazimo u nacionalni park. Ali sada ne skrećemo kroz opjevani tunnel prema Livignu i njegovom jezeru nego nastavljamo putem koji nam je opisivao motorista prije dva dana kod čekanja na semaforu tunela.

Kako idemo sve dalje postaje sve jasnije kako je ovo u stvari idealna dionica. **Nacionalni park**, dosta brzih dijelova, krajolik prekrasan. No, sve nešto u podsvijesti govori da nije sve kako treba. Jednostavno skoro pa da nema prometa. U obilju parkirališta koja su početne točke za obilazak pješice ima auta ali na cesti vrlo malo ikakvih prometala. Nama ne smeta, dapače, stišćemo toliko koliko ide, ionako se kraj još ne nazire. Takvim jurcanjem smo se popeli na još jedan prijelaz iznad 2000m.n.v koji nas je zbunio jer su mape pokazivale da se zove Ofen Pass a jedini znak na koji smo naišli je pokazivao **Pass del Fuorn** (2149m). Ovdje stajemo samo radi uzimanja naljepnice za motor. I to ne jedne, nego dvije! Navigator priznaje da je kupio naljepnicu Umbrail prijelaza ali da je neće dati ako stvarno tamo i ne odemo. Pa, OK, koliko teško može biti?

Slika 36 Ofen Pass (Pass del Fuorn) 2149 m.n.v.

Motor i temperatura ulja se dobro drže, vozim brže i svaki put kad bi možda trebalo stati ili smanjiti opterećenje dođe spust pa se hladi u vožnji. Spust s ovog prijelaza vodi kroz nekoliko mjestašća koja baš i nisam zapamtio, no kako se danas već dugo vozimo i Stelvio je blizu sve gledam gdje bih dotočio hranu za motor. Navigator već lagano navještava da bi skretanje trebalo biti skoro i ukazuje se mala pumpa koja je postavljena i stoji nizbrdo. Nije mi neki gušt ali nemam izbora, nekako stabiliziram motor da ne pobjegne i točim svega 12tak litara. Molim? Ništ mi nije jasno, pa ispada da danas trošimo 4l/100 po brdima i natovareni opet do zuba. To je dobro.

Znak za **Umbrail** nije posebno jako istaknut, na mapi je cesta bijela, ali to je to, nema što drugo biti. Početak počinje nešto lošijim i užim asfaltom ali koga je to briga, pa nije usko kao Trebinje-Cetinje via Grahovo a i ovo je Švicarska, valjda nisu stigli srediti cestu. Promet i dalje slab iako je udarno vrijeme i odlično vrijeme. Nešto ne štima ali mi neznamo što. I tako tjeram našu kombinaciju koliko mi zavoji i uspon dopuštaju kad najednom nema više asfalta. Zar je moguće? Makadam? Zar smo to zaslužili nakon zadnjih nekoliko dana?

Misleći da se radi o dionici s radovima hrabro nastavljam ali ugaženost i konfiguracija govore da nije bilo svježih radova, a špageti su toliko tanki i oštri da tu bez zatvaranja ceste ne može ni biti radova. Navigator se utišao i pokušava ne postojati – ja se samo nadam da se pridžava uputa koje je dobio za slučaj vožnje po ovakvoj cesti. Sva koncentracija mi odlazi na izbjegavanje oštrijeg kamenja i što uspravnije držanje motora. Prvo zbog toga jer smo stvarno natovareni a prednja guma je na zadnjim slojevima, a drugo radi toga ako moram dodati gas da mi zadnji kraj ne pobjegne. Neznam kako bi ovo opisao, puno je teži uspon od onih špageta na Stelvio koje smo vozili i koji nam sada izgleda kao Dalmatina u usporedbi s ovim. Postalo nam je jasno zašto je ovdje promet slabiji – ovo biraju vozači motocikala za offroad i lokalci koji nemaju druge ceste. Neznam ni sam koliko je potrajao makadam, znam samo da sam već molio asfalt jer se motor počeo grijati a prizori nisu za stajanje, tko zna kakve sve živine stanuju ovdje. Nekako s izlaskom iz šume vratio se i asfalt i stišćem do kraja nebi li sad već ledeni zrak ohladio cilindre i ulje koje teče u njima.

Ovdje se vratila priča između nas i Navigator proklinje trenutak kad je unaprijed kupio naljepnicu za prijelaz. Mislila je da urekla našu kombinaciju i da će nas to koštati kvara ili nedaj bože pada. Ali nismo mi više putnici početnici i mala offroad avantura je baš dobro došla kako se nebi opustili. Sam prijelaz je ujedno i granica između Švicarske i Italije i s njega se krasno vidi Stelvio. Stajemo radi slikanja, telefona i hladjenja.

Slika 37 Mira nema ni ovdje, na 2500m s kravicama i Stelviom u pozadini

Dok ja telefoniram i zujim Navigator shvaća da nismo stali na pravom mjestu i da je lokacija za slikanje nešto dalje. Njezino odbijanje vožnje i šetnja do te lokacije mogu značiti samo jedno – da je umrla od straha putem i da je (po mojim ranijim uputama) pritiskala nogama na svoja uporišta kako bi mi spuštanjem centra mase pomogla u borbi s nestabilnom podlogom. Rezultat su klecave i bolne noge koje nisu navikle na takav napor, ali i ponos na ostvarenom takav da rasprema svu opremu i ponosno pokazuje što misli natpisom na majici.

Slika 38 Kiseli smješk nakon makadama

S pogledom na **Stelvio** idemo još i taj „kilometarkamen“ postaviti pa ce valjda nastavak biti lakši. O kako sam se prevario, no o tom kasnije. Lagano se spuštamo preko grane (na kojoj opet nitko ništa ne pita) i onda krećemo u osvajanje zadnjih 255m nadmorske visine. Navigator zajedno s foto opremom u borbenoj formaciji ipak uspijeva dijelom zahvatiti starca na cesti.

Slika 39 U kojem smo mi mileniju?

Sat je pokazivao 13:50 kad smo se drugi put u tri dana popeli na Stelvio, ovaj put ne toliko radi trofeja osvajanja već više iz želje za odgađanjem povratka, želje za boljim slikama i jednom naljepnicom. Da li je vrijedilo? Svake sekunde.

Slika 40 Znak, klupska majica, smješak - sve na broju

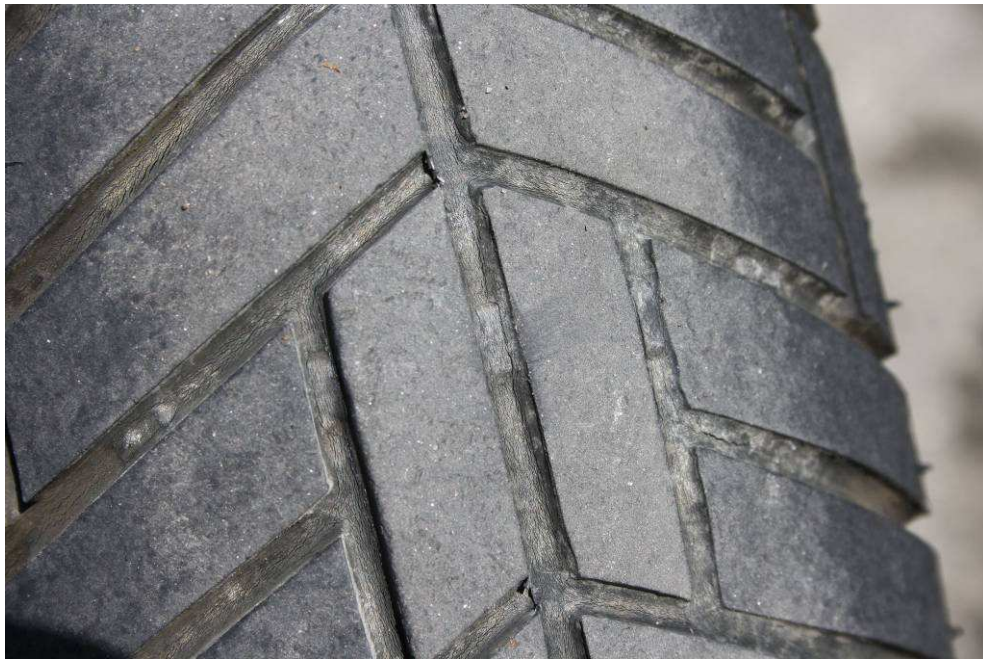

Slika 41 Stvarno? Koliko teško može biti?

Dok Navigatorica nabavlja zadnji trofej koji nam treba ja slikam ne vršnjaka, ne jednu, ne dvije nego nekoliko generacija stariji motor što se šepuri na vrhu i provjeram koliko mi je još prednje **gume** ostalo za kočenje na spustu.

Slika 42 Godine nisu važne

Slika 43 Ma ima još za sezonu, ako ne dvije

Obzirom da nas gužva ne privlači a vrijeme leti, spremamo svu opremu, zbijamo redove i krećemo u avanturu spuštanja. Još nam je svježa u sjećanju konfiguracija ceste i ništa osim strahopoštovanja nebi bilo fer osjećati. Uzevši u obzir stanje gume, nepreglednost zavoja i mora smetala na cesti spust i nije pretjerano trajao. Taman se iza nas čulo pucanje Moto Guzzi-ja sa slike kojeg smo pustili naprijed i onda uživali u laganom spustu uz melodiju njegove jednocjevke i naših dviju.

Spisak današnjih zadataka lagano pada na tri stavke, ručati, večerati i naći smještaj u Austriji u kojoj još nismo spavali na ovom putu. Jednu od stavaka nismo ni odradili dok su se druge pokazale težim nego što izgledaju. Put smo nastavili sad već poznatom cestom, između plantaža jabuka. Vrućina je na vrhuncu, kao i promet na cesti. Već je dosta sati a mi nismo jeli a nismo ni blizu Austrijske granice, žedni i umorni.

Stajemo u istom mjestu gdje smo spavali prije dva dana i kako Navigator već danima priča o pizzi stajemo na lokaciji koja bi ih trebala imati. Ali nam osoblje, koje bi rađe da nas nema, objašnjava da se iste peku od od 17h nadalje i da trenutno možemo dobiti sladoled i piće. Navigator je ionako usijan od vožnje vrlo jasno pokazao da ima sve što mu treba dok sam ja ipak uzeo malu dozu hranjive tekućine. Zbrajamo kilometre do Austrije i ostatak sati do sumraka i postaje nam jasno da će biti gusto i da moramo koristiti što brže ceste.

Merano-Balzano-Bressanone koristimo autoput uz malo gubljenje istog kod Bolzana radi čudno označenih gradova i naše nepripremljenosti na to. Vrućina je odurna, motor se opasno grije na autoputu i sam silazak s njega u grad mu samo još zabija pokoji čavao. Sad već vozim dosta sporo i na samom autoputu jer imam osjećaj da motor nije dobro i jedva čekam da okrenemo na istok prema Austriji. Iza Bressanone-a dolazi i naš silazak i okrećemo prema Brunico-Dobbiaco. Nije daleko ali uz neopisivu gužvu na cesti i vrućinu izgleda kao da Austrija samo bježi ispred nas. A najgore od svega je da groznica koja tresse motor nikako ne popušta. Vozim najnježnije što znam ali ne pomaže. I tako kilometar za kilometrom, u glavi mi se vrte sve mračnije misle. Što mi je trebao Umbrail, Stelvio? Da li je to vrijedilo ako sam ubio BP? Sve se bojim Navigatoru i priznati ali svejedno stajem na blef na nekom parkingu. Ne vrijedi ga sad ubijati još dalje, ako ne uspijemo do A nije nam bilo suđeno. Već pregladnio i mrzovoljan uopće ne razmišljam o hrani već kako pomoći motoru, i što ako odustane. Temperatura se na ovoj vrućini teško spušta i u mirovanju i stajanje se odužilo.

Već **umorniji** nego što sam očekivao, s motorom koji je na zadnjim snagama još uvijek ne odustajemo od ideje Austrije koja nije jako daleko. Navigator je također na zadnjim snagama jer ga ubija vrućina i kaciga. A talijana na cesti more i nema ni smisla žuriti i izgubiti i to malo života što je u nama ostalo. Motor se i dalje grije jače nego inače.

Sillian je prvo mjesto nakon prelaska granice, ali nikako da ulovimo smještaj. Ja moram držati oči na cesti jer mi se već vid muti, a Navigator bori borbu sa svojom i mojom kacigom. Prva ju stiće, dok joj druga smanjuje vidno polje. Već očajan što shvatim smještaj nakon što ga prozujim odlučujem skrenuti s ceste prema tabli za jedan. Navigator samo cijedi kroz zube – „kad skinem kacigu više je ne stavljam“. Ulazi i još brže izlijeće, podnosi report da ima mjesta, koliko košta i pita da li stajemo? Pa nisam ja taj koji vrišti, ako ne možeš više onda stajemo a ako imaš snage idemo još malo, ne moramo na prvom mjestu stati.

Nismo više napravili puno kilometara, drugo ili treće selo nakon Silliana po imenu **Tassenbach** je bilo maksimum. Već sam preletio jednu od oznaka Zimmer Frei kad mi je nešto reklo (a možda sam bio natjeran da se okrenem) da se vratim. Penjem se u dvorište, a u garaži stoji parkiran noviji BMW – zadnje što sam razumio od Navigatora je bilo „Tu stojimo“ i skida kacigu i prije nego smo se uspjeli sporazumijeti s domaćicom da ima mjesta i da je cijena povoljna.

Nije više išlo, bez hrane i odmora 440km u 10h vožnje preko tri države po ogromnoj vrućini s visinskom razlikom od 2500m i motorom koji posustaje – definitivno nešto najteže što smo ikad vozili.

U sobi skidam sve sa sebe neviđenom brzinom, umivam se hladnom vodom ali nema pomoći, prehlada i umor učinili su svoje i krvarim iz nosa ko zaklana svinja – nije samo BP na zadnjim snagama, i Fahrer vozi „do zadnje kaplje krvi“. Jedva nekako uspijevam staviti hladne obloge na vrat da ne usvinjim sobu koja je namještena starinski i gleda na cestu – to je razlog povoljne cijene valjda. Odmaramo tek toliko da malo izađu vibracije motora i ceste iz nas, i krećemo potražiti **hranu**, prvu nakon doručka u dalekoj Švicarskoj. Ne biram puno, samo da je meso i piva, a kad ono bi meso u vrganjima i bilo je odlično, polizah prste na kraju. Piva je naravno Gosser. Cigareta/dvije i ne mogu više, krevet me zove, zaziva moje ime a nisam se ni otuširao, na meni su slojevi znoja i prašine i iako mi je prag visoko ne mogu ovo podnijeti. Ne moram posebno naglašavati da je ventilator u tuš kabini „grunuo“ i ostavio me bez svjetla. Ali takav je dan, nemam

više duše ni razmišljati o motoru iako sam crne misli podijelio s Navigatorom na večeri, ima pravo znati. Kao što početak kaže, težak, jako težak dan.

Navigatorov kutak

Novo jutro, nove muke po motorističkoj odjeći. Tako je dobro bilo jučer se voziti u „light“ izdanju, u trapericama i tenisicama bez hlača sa 16 štitnika i čizama u kojima su noge u zrakopraznom prostoru. Znam, sve je to super, i sve to treba za slučaj kad ništa nije dobro, kad pada kiša ili padaš ... ali opet sve je to tako teško. U punoj ratnoj opremi silazimo na doručak na kojem još dodatno dogovaramo kuda ići. Sasvim mi je jasno da bez ponovnog odlaska na Stelvio neće biti mira. Nemam baš ništa protiv, pa ideja ovog puta i jeste u tome da se vozimo, a ponovni odlazak na Stelvio čak nije ni iznad neke okvirne rute, zašto ne. To me je žuljalo još od silaska sa Stelvia, ta mala cesta koja se odvojila za St. Maria i CH, stalno me je kopkalo da li smo odabrali dobru cestu ili je ona druga bila bolja, a evo i dobre prilike da to saznamo. Otišla sam platiti račun i u trenu se prisjetila savjeta mog pokojnog oca – sve što kupuješ plati odmah, za dan dva se sigurno nećeš sjetiti što si trebala platiti – i doista, račun nije bio onakav kakav sam očekivala, nakupilo se na njemu kojekakvih stavki koje nisam mogla uhvatiti ni za glavu ni za rep. Bacam svoju klasičnu mantru „Koga briga, na godišnjem sam“, dajem novce i izlazim van. Još malo gledam u taj račun, komentiram ga s Fahrerom a onda ga bacam u torbu, o tome ću razmišljati kasnije, ako uopće. Dan je, kao i svi ostali dani na ovom putovanju, bio prekrasan, sunčan. Tome bih se inače radovala ali nekako mi je u lošem sjećanju ostala vrućina u Italiji pa me sve nešto strah da bi i danas mogli „zakuhati“. I to je sad to, možemo se penjati na koliko god hoćeš prijelaza, smjer je povratak, i samo odbrojavamo. Stali smo na prvoj benzinskoj pumpi natočiti gorivo jer je Fahrer izjavio da vozimo na isparenjima i da je sreća što put ide nizbrdo. I super su to smislili, imaju aparat u koji gurneš karticu i točiš gorivo ali to baš i ne funkcionira. Kartica je kreditna a aparat traži PIN, hmm naravno da ne znamo PIN pa to inače ne treba za POS aparate. Ubrzo se ukazuje šegrt iz radione pored i rješavamo točenje i plaćanje na klasičan način, plati i bježi dalje.

Dosta brzo dolazimo do autoputa i to je uvijek najdosadniji dio našeg putovanja, lijepa je priroda okolo i sve to ali jednostavno nije zanimljivo. Oznake me bacaju u depresiju, znam kamo trebamo ići ali ta imena koja su na mojoj auto karti – ne pišu i na njihovim oznakama uz cestu. Ipak, nismo se izgubili, više na osjećaj navodim nas na put kojim smo imali namjeru i ići. Uskoro dolazimo i na cestu po kojoj smo vozili ali čudno je kad ideš s druge strane, morala sam se okretati da bih si osvježila sjećanje i da bih se uvjerala da je to doista cesta po kojoj smo išli prije 2-3 dana.

Do Fluele smo stigli bez nekog posebnog napora, valjda smo se već svo troje navikli na penjanje i spuštanje. Ipak, nakon što se utvrdila namjera nabavljanja svih mogućih naljepnica sad već uigrano stajemo i nabaljamo što treba a na Flueli radimo i manju pauzu. Pozivi s i na posao, vraćaju me u (o)tužnu stavnost. Neću još misliti na posao. Iako je sunce dosta visoko, visoko smo i mi i ovdje je ugodno za sjediti ali i za voziti se.

I naravno da se ova cesta pokazuje prekrasnom, bila je prekrasna i u suprotnom smjeru ali nakon što smo se odvojili prema Stelviu preko Umbrail-a cesta se ukazala u svojoj ljepoti i što je najbolje na njoj je bio rijedak promet, a cesta širokaaa. Uz put me opet resetiraju oznakama na cesti, naime na mapi koju imamo trebali bi biti na Ofen Pass-u a znak pokazuje da smo u Pass del Fuorno – trebalo mi je dobrih pola minute da si objasnim da to mora da je zbog njihove trojezičnosti u CH i da to mora da je ista stvar jer ništa drugo nema smisla. Kratko stajemo na fotografiranje i kupovinu odgovarajuće naljepnice i tu radim, pa recimo, grešku u koracima koja će me gristi u satima koji dolaze. Pri kupovini naljepnice za Ofen Pass vidjela sam još jednu, nekakav Umbrail, daj i to, mislim da tamo idemo i kad sam ju kupila shvatila sam da sam nas upravo zacoprala, kupovali smo naljepnice samo kad bi doista i „osvojili“ neki prijelaz, ne prije toga. Odlučujem ne

dati naljepnicu za Umbrail Fahrer-u sve dok do Umbrail-a i ne dođemo, ako dođemo. Već me je počelo žderati.

Prije no što smo se doista počeli penjati na Umbrail stali smo još jednom nasuti gorivo, čak i ne zato što nam je to sad nešto jako potrebno bilo nego više radi mira u glavi. Benzinska je na laganoj nizbrdici i možda je to sasvim u redu kad sipas gorivo u auto ali vidjela sam da se Fahrer solidno muči s motorom. A onda je počelo, patetično skretanje ne odaje kamo zapravo idemo, više liči na skretanje za neko selo, selo nakon kojeg se put završava. Cesta je uska, zavoji su oštri i dok ne uđeš u zavoj ne znaš što dolazi i da li nešto dolazi s druge strane, nagib je velik, jako velik. Srećom, i mi ali i ostali sudionici prometa sasvim su svjesni na kojoj se cesti nalaze i nema nekih incidentnih situacija. Vozimo se u tišini, ne želim smetati, uspon je dosta zahtjevan ali onda dolazimo do makadama i tu nastaje mrtva tišina. U šoku smo dobar dio puta i, vjerujem oboje, živimo u uvjerenju da su u pitanju samo neki nedovršeni radovi na cesti i da makadama ima možda par stotina metara, ma kilometar najviše. No kilometri se nižu, ulazimo sve dublje u šumu, cesta se sužava, prometa je sve manje. Sve me to jako podsjeća na avanturu s Bjelolasice kad smo se Fahrer i ja u našem prvom autu, Opel Corsi, vozili po šumskim cestama, bez mapa i navigacije u kasne večernje sate i mene solidno bolesnu. Tada sam samo čekala kad ćemo naići na kakvog medu ili lisicu, srećom nismo ih vidjeli ni na Bjelolasici ali ni ovaj put u Švicarskoj. Vozili smo se čini mi se satima, u nekom trenutku izašli smo iz šume ali još uvijek nismo dohvatili *tarmak* :o).

Ne usuđujem se uopće pitati hoće li motor to izdržati, u punoj smo opremi, sa svim stvarima, jako se penjemo a ceste skoro pa i nema. Nisam mogla vjerovati da ću se toliko radovati cesti kad smo ju konačno dohvatili, no usponima tu nije kraj, zavoji su sada drugačiji – širi, cesta je preglednija a i zrak je sada osjetno svježiji što je bilo i za očekivati, ipak smo se penjali barem 45-50 minuta. Još uvijek se sjećam jednog biciklista kojeg smo prošli par zavoja pred Umbrail-om, čovjek je za bicikl imao privezan, nekako montiran dječiji bicikl na kojem je bila njegova, pretpostavljam, kćerka od nekih 5-6 godina – e to se zove volja, voziti takav uspon i još vući dijete za sobom.

Sam Umbrail je potpuno bez-veze, ledina s par praznih kuća kao da smo upali u neki špageti vestern Serge-a Leone-a i to baš na meksičku granicu, nedostaju samo uznojeni likovi koji podozrivo gledaju mada biciklisti koji prolaze skoro pa ulaze u tu kategoriju. Silazimo s motora u nevjerici, čekaj to je sad to, to je sve? Pri silasku s motora zamalo zubatac, jedva sam ostala na nogama. Naime, kad smo prošle godine išli na jednodnevni izlet na Krk Fahrer mi je dao naputak da kad se vozimo po makadamu/šudru ili nekoj tako oštećenoj cesti pokušam što više *tiskati* odnosno oslanjati se na držače za noge i tako stabilizirati zadnji dio motora, valjda, a možda sam i izmislila. I tako sam ja tiskala i tiskala a koljena mi baš i nisu tako mlada pa su malčice klecala kad se na njih trebalo osloniti. Na Umbrailu izvodimo standardni striptiz, hladimo se svo troje, Fahrer se hvata telefona i izigrava vjetrenjaču pokušavajući objasniti da se nešto nalazi na gornjoj lijevoj polici, ili nešto tome slično. Još da se na fotografijama vidi da ima bijele čarapice, eeee, to bi ušlo u onu kategoriju *priceless*. I tako dok on priča ja se šećem lijevo-desno, konačno pronalazim ploču s imenom prijelaza i nadmorskom visinom i gle pa mi smo doista na graničnom prijelazu, zgodno. Tražim kiosk, dućan, nešto, kako bih kupila naljepnicu za ovaj prijelaz, iako sam ju kupila već prije – i nema je! E to se zove čudna situacija, da naljepnicu nisam slučajno ranije kupila – ne bi ju ni imali, sad sam naravno sva sretna zbog toga i svo ono grizodušje od prije sat-dva pada u zaborav kao „rukom odneseno“.

Stelvio se vidi u blizini i sada više ne predstavlja nikakav izazov. Imamo se još nešto metara penjati do njega ali sad je izgubio svu magiju, šteta. Na Stelviu se nismo dugo zadržali ni ovaj put, dan je bio sunčaniji i pada par nagužvanih fotografija, tu je čini se uvijek gužva. Fahrer dobija fotografiju u klupskoj majici i prave naljepnice i nema se tu više što raditi. Na žalost silazak sa Stelvia je još jedina stvar koje ću se rado sjećati u tom danu, sve ostalo je bilo živa muka. Čim smo sišli udarila nas je opaka vrućina. Nije pomoglo ni to što se

uopće nisam mogla snaći po talijanskim oznakama cesta pa sam nas navela u grad u kojem nepotrebno gubimo barem pola sata vremena u očajnim pokušajima izlaska na autocestu. Na oznakama uz cestu jednostavno nema imena gradova koji su na našem putu, a autoput je prava fatamorgana – nikako na njega ući. I opet na osjećaj navodim Fahrer-a na autocestu i odabirom smjera riskiram ali to zapravo i nije rizik, to jednostavno mora biti to – srećom i bilo je. Na autocesti se kuhamo, kaciga me steže i loše podnosim ovaj dio puta. Fahrer je odlučio da ćemo spavati u Austriji i nemam ništa protiv toga ali kako kilometri odmiču počinjem sumnjati da ću ja to moći i kao i uvijek u takvim situacijama postajem ljuta i nervozna i najradije bi prigovarala tom planu ali opet kod nas je zlatno pravilo da vozač određuje pravila igre i nema se tu šta reći tim prije što je njegov plan doista i dobar.

Stali smo u nekom selu, ni sama ne znam gdje ali barem je parking bio u hladu i bilo je tekuće vode. Sad sam već neurotična, imam osjećaj da mi je glava 2-3 broja veća i da ako skinem kacigu, više ju neću moći vratiti nazad. Fahrer izjavljuje da je morao stati jer se motor jako ugrijao i u zrak baca zlosutnu izjavu „Mislim da smo zatukli BP“, još i to. Hodam kao lav u kavezu, ne mogu dočekati da krenemo, sad bi na silu htjela da smo u Austriji i da skinem cijelu tu gomilu stvari sa sebe i da popijem hladno pivo.

Fahrer je shvatio da sam na rezervi, hladi i mene i motor i s motorom mu to i ide nekako ali ja sam sad već izgubljen slučaj.

Kad smo se dokopali Austrije iz drugog pokušaja nalazimo jeftin a udoban i čist smještaj. Prva lokacija na kojoj smo stali otpala je čak i uz moj umor, jednostavno su bili prebahati i bezobrazni, novac je u tom trenutku bio u drugom planu. Zašto je smještaj jeftin saznajemo ulaskom u sobu koja gleda na cestu, bučno je, ali obzirom da oboje imamo svoje vlastite bubnjare u glavi i more propratnih šumova nastalih kao posljedica duge i naporne vožnje, samo sliježemo ramenima i mantramo: Koga je briga, na odmoru smo. Ljubazna gazdarica objašnjava nam gdje možemo večerati (doista moram naučiti njemački jezik) i nakon presvlačenja u nešto lakšu odjeću (koga ja zavaravam, u par kilograma lakšu odjeću) stižemo u obližnji restoran u kojem je hrana ništa posebno ali sasvim pristojna. Pored nas lokalni *bauštelci* prepričavaju svoje zgrade, ah sve me to podsjeća na Zagorje :o) fale još samo traktori parkirani pred birtijom, zamalo.

Na povratku odlučujem malo skrenuti s puta i na obližnjoj benzinskoj crpki kupiti si coca-cola-u. Moj Fahrer odbija izigravati pratnju i pušta me samu a ja ulazim u scenu iz filma Redemption. Unutar birtije/dućana na benzinskoj pumpi lokalna ekipa solidno pijana zabavlja samu sebe i postariju konobaricu/prodavačicu. Čim sam otvorila vrata nastaje tišina i svi se okreću prema meni, u glavi čujem muziku onog debilnog djeteta

koje svira bendžo, tananananananana, haragei urla kao lud prisjećajući se viceva o razlici između hrvatskih i austrijskih podrumara, no srećom okreću se natrag svojoj zabavi sada prigodno komentirajući mene i moju guzicu. Kako to samo može razveseliti ženu, da samo znaju. Plaćam to što sam uzela i bježim van ne osvrćući se. A onda moj heroj Fahrer otuđuje napitke po koje nije htio ići samnom, o kako očekivano. Buka s ceste se smanjila, čuje se još samo Fahrerovo tipkanje i padam u nesvijest, bio je ovo dan koji bih ponovila samo kad bi u reprizi bilo manje vruće.

Iphone kutak

NAME:	4. DAN
Date:	20. kol. 2009. 8:46 am
Distance:	439 kilometers
Elapsed Time:	9:54:16
Avg Speed:	44,3 km/h
Max Speed:	119,4 km/h
Avg Pace:	01' 21" per km
Min Altitude:	287 m
Max Altitude:	2.823 m

Dan 5. (21.08.2009.)

Spavanje je proteklo čak i bolje nego što je očekivano obzirom na blizinu ceste i prozora. Očito je sakupljeni umor učinio svoje. Jučer prije odlaska na večeru smo dogovorili malo raniji doručak kako bi mogli krenuti dok je sunce još sakriveno iza planina i temperatura niska. Prije spavanja sam još kuckao dio ovog teksta u nadi da će biti sretnog povratka, a Navigator se odmah bacio na hrkanje.

Uz već dobranu buku s ceste **spremamo** razbacane stvari u kofere, završavamo doručak i ja nestrpljivo krećem u provjeru motora. Stoji gdje je i ostavljen, jedino je sjedalo puno jutarnje rose. Skidam mjerač ulja i očekivano ulje je do maksimuma, dobre boje i osjeta pod prstom. U nadi da su se potrgane veze molekula unutar ulja regenerirale preko noći vraćam alat na svoje mjesto, i montiram kofere.

Dok čekam Navigatora da riješi račun, palim cigaretu i pokušavam komunicirati s domaćinom. Ljude uvijek zanima odakle putuješ, kamo putuješ i takve stvari. Objašnjava mi da bi mogla kiša iz oblaka što dolaze iza nas i donekle rješava misteriju gustoće prometa. Nisam shvatio da li zbog turizma ili posla ali mnogo ljudi putuje našim smjerom, onda negdje tovore vozila na vlak i vraćaju se nazad.

Pozdravljamo domaćine i lagano **krećemo** na istok. Držim se sjena i ne prelazim 90km/h. Motor samo prede i odgovara na svaku komandu. Nevjerojatno koliko mu prija hladan zrak pa se ni ne grije. Svejedno se ne usuđujem izazivati pa izbjegavam nagla ubrzavanja i stiskanje do kraja. Čak ni skretanje prema Grossglockneru ne komentiram, nebi čak ni u šali sad krenuo u tom smjeru.

Goriva znam da nema jer smo zadnje točili prije uspona na Stelvio, ali rezerva je duboka i čekam prvo njenu aktivaciju prije traženja goriva. I tako prolaze manja i veća mjesta na putu do Spittala na **Dravi**, u stvari dosta često vozimo uz tu rijeku koju nekako svojatamo jer prolazi i domaćim krajem. Osim straha za motorom vožnja je opuštajuća i motor nije jedini koji uživa u svježem zraku. Na 10-20km od ulaska na autocestu ostajemo na rezervi i počinje traženje goriva ali kao za inat jedina pumpa putem je s druge strane i radovi nas sprečavaju do nje. Do uključenja nema druge o ne usuđujem se ući na autoput pa se vraćam tih par kilometara nazad. Kako nebi ispalo da baš ništa nisam kupio Navigatoru častim ga njemačkim izdanjem Asterix-a u Španjolskoj.

Autoputom do Vilach-a vozimo u koloni s kamperima, prelazimo Karavanke i evo nas u Sloveniji kojoj se nikad nisam tako razveselio kao sada. Nekako se čovjek već osjeća kao doma (bez iluzija o veličini!). Sad već slobodnije podbadam mamuzama i kako mi se čini da je najgori dio prošao a da ćemo se prerano vratiti skidam se s autoputa i skrećem prema **Bledu** bez da o tome tražim suglasnost. Sreća da smo na motoru pa izbjegavamo kolonu na ulazu koja nas je iznenadila – pa nije valjda da i oni imaju turističku gužvu? Želja mi je bila popiti velikog svijetlog Zlatoroga u čast vremena iz mladosti kad su navedeni tekli u potocima (iako je tek 10:30). Tako rani dolazak je značio da piva nije hladna ali ni to me nije omelo u ostvarenju svoje želje. Malko gledamo jezero, malo kupače, malo motor i zadovoljni smo. Nije stao, kako izgleda ni neće, ako i stane pomoć nije daleko.

Do Zagreba više nema stajanja ni za gorivo ni za okrepu, samo gas gas. Navigatorica ipak traži odmor na dijelu bez autoputa kako bi najavila naš povratak i razgibala malo noge. Još uvijek pati od uspona na Umbrail a i kaciga je sve više nervira.

Granica, the final frontier, ispred nas. To je to, nema više. Slovenski policajac nas gleda i pita gdje smo bili – ja samo rukom pokazujem more naljepnica koje se još kriju u tank torbi na što on pun poštovanja prema nama i motoru vraća putovnice uz komentar „Svaka čast“. Ajde da i to čujem.

U **Zagrebu** gužva kakvu smo i ostavili, temperatura zraka je visoka kao i stupanj zagađenosti. Nevjerojatno je koliko meni smrdi Zagreb (više valjda podsvjesno nego stvarno). Iskravam samo Navigatorove kofere, svoje ostavljam.

Slika 44 Kraj

Uzimam malo odmora, javljam se prijateljima i rodbini i spremam za nastavak. Kako je motor odradio sve što je od njega traženo zaslužio je nagradu. Idem po novo ulje i direkt u 75km udaljen boks na zamjenu. No prije svega, trčim na parking, perem vjetrobran i lijepim putem sakupljene trofeje, naljepnice planinskih prijelaza iznad 2000m.n.v. Možda sam prije odlaska u boks trebao otključati Navigatorov kofer, ali nisam. Ipak, prije nego je sam motor došao u boks, Fahrer je i sebe nagradio s nekoliko bambusa i s guštom zapaljenim cigaretama. Već dugo mu nije nešto ovako pasalo. I to je to za ovaj put.

Navigatorov kutak

Odlučili smo krenuti što je ranije moguće, vlasnica prenoćišta u tu svrhu spremila nam je rani doručak na čemu smo joj doista bili zahvalni. Budilica nam nije trebala, moja leđa ali i pojačavanje buke izvana jasno su nam dali do znanja da je vrijeme ustati i poći doma. Sve teže mi je stavljati opremu na sebe, koji sam ja *looser*, četiri dana i već sam premorena, što bi bilo da smo išli nekamo dalje, pitam se. Ni danas nešto puno ne pričamo, Fahrer odlazi provjeriti našeg metalnog člana obitelji (definitivno ne spada u kategoriju ljubimca), ja ostajem dovršiti kavu i platiti račun. Po izlasku vani primjećujem da se Fahrer osmješkije kao što se znao osmješkivati prije 15-ak godina na početku naše veze, sve je jasno – BP je preživio i možemo dalje, nismo ga zatukli jučer.

Ovu cestu već znamo, sada ide sve nekako nizbrdo. Na trenutak sam pomislila da će nas Fahrer odvesti na Gros ali nije, i u pravu je, dosta je bilo za ovaj put.

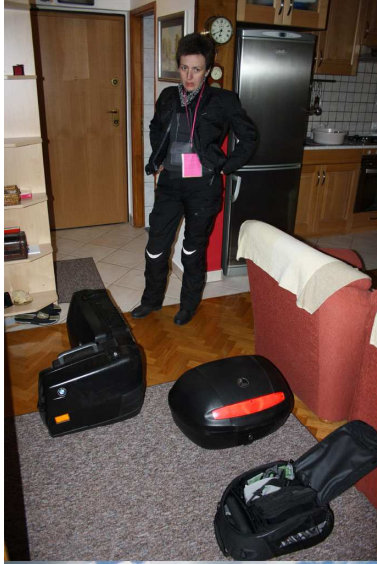
U Sloveniji nemalo iznenađenje, bez prethodnog dogovora silazimo s autoputa i stajemo na Bledu. Ovo doista ne liči na Fahrera ali ne bunim se, ono malo romantike što je još ostalo u meni uživa u ovakvim rijetkim trenucima. Bled je doista lijep ali je teško do njega doći, gužva je bila neopisiva a pivo na cilju toplo. Za nevjerovati ali nisu imali hladno pivo, kao tek su otvorili pa nije bilo piva u frižideru, bla bla bla

Nismo se dugo zadržali, osjetimo miris doma i osjećaj kraja avanture. Javljam sestri da dolazimo i kad dolazimo. Javila sam joj se već prije ali nema veze, dajem njoj i njenoj prijateljici koje su na službenoj dužnosti čuvanja mačka i obilaženja zagrebačkih diskoteka (da li uopće još postoje diskoteke) i folkoteka (znam sram me ali šta ću moja je) vremena da počiste u stanu što god imale za počistiti i da isprate iz stana koga god imale za ispratiti. Liberalnih sam nazora ali nekako mi je draža koncepcija neznanja, barem kada je riječ o sestri koja više nije dijete ali nije ni daleko to toga.

Stižemo do Zagreba i upadamo u standardnu gužvu, prolazimo pored zgrade u kojoj radim i na trenutak iz mene nestaje sva životna radost, srećom brzo prolazimo i dolazimo Odavde i Nazad. Slika za kraj i to je sve. Do nekih novih putovanja ostaje ovaj tekst i pregršt fotografija, nekoliko filmova i more emocija.

Iphone kutak

NAME:	5. DAN
Date:	21. kol. 2009. 7:41 am
Distance:	352 kilometers + 75
Elapsed Time:	6:07:46
Avg Speed:	57,4 km/h
Max Speed:	143,7 km/h
Avg Pace:	01' 03" per km
Min Altitude:	159 m
Max Altitude:	1.148 m

Švicarska
2009
Grimselpass

